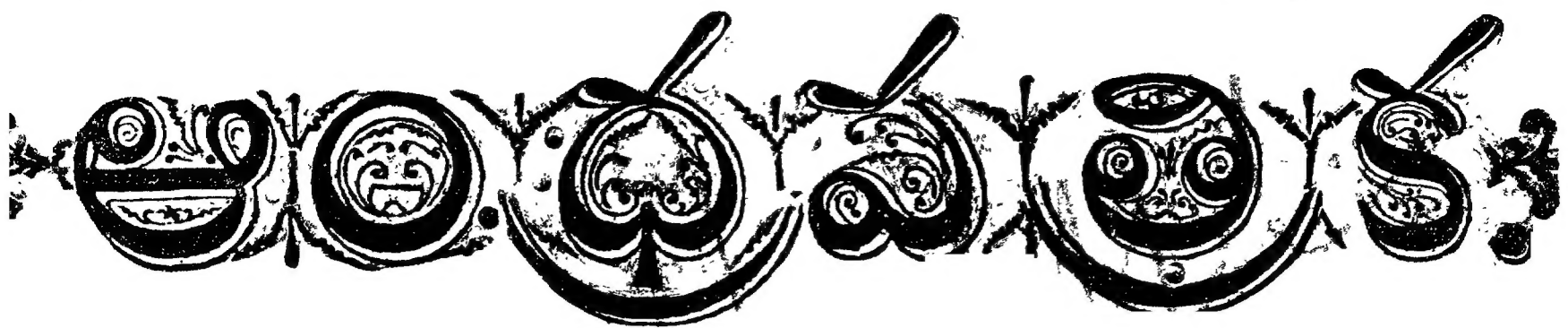

విడి వత్రిక 1-కి 0-1-6

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

10860 ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 10-వ తేది గురువారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంపత్సరము, చైత్రమాస శుద్ధ షష్ఠి ౬.

No. 8
సంచిక ౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సుజీవం టిది

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోతి బాపును,
పిచ్చపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల చూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విడేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటివీది మదరాసు.

నవనాగరికమునకు తగిన సాగనైనగాజులు
ఎస్ రకముగాజులు

3, 4 సవరములలో తయారుచేయవచ్చును. చేదారముతో సహా మజారి జత 1-కి రు. 10

పట్టెలు తీర్చిన డైమండుగాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును. మజారి చేదారముతో సహా జత

1-కి రు. 10-0-0. సవరము బంగారుకు పూచీయివ్వబడును.

(8) 172 ఫుటులగుల అందమైన క్యాటలూగు ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్కరుతప్పక వాడతగినది!!

సాశ్వతమైన కంటాచలపండితులు వారి లోకావయవార కన్యామూలము:—ఈ దివ్యమధము మిక్కిలి
విలువయైనకన్యారి, తుంకునుపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమృతమైన వనమాలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది.
ఇంత విలువల డైమండువలె మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-800 మూలలు
గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. ప్యాకింగు, పోస్టాజు వేరు. బిడ్డలు
మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానభోజములతో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దిగువ
తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వ్యవసాయజరసాయనము:—బలహీనము, రక్తములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకము
ధులగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణమునంటిది. వైద్యాధులను తదుర్భుటయేగాక మంచిరక్తవృద్ధిని, అద్భుత
మైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకైతెలుము:—కండ్లుమంటు, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విడవని తలనొప్పి,
మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలగు శిరో, నేత్రరోగములను తప్పక తుడుచును. 0-8-0

ద్రువపరిహారిణి:—ఎట్టిరకము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0
వారికేరంజనము: కండ్లలో ఎఱుపు, నీళ్లుకారుట, మనక గాయండుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంటు మొదలగువలెనయగును 0-8-0

మా డైమండులన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజము ఒకసారి మా డైమండులు కొనినవారికే తెలియును.

సాశ్వతమైన కంటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు.

శ్రీ సీతాకాళివైద్యశాల, మైసూరు.

వెల్లింగ్టన్ సిసీమా

6-4-24 కనివారము నుండి 11-4-24 తేది శుక్రవారము వరకు
సా 6-15 గంటల ప్రతిరోజు రెండుప్రసరములు. రాత్రి 9-80
కని, ఆదివారములందు 8-15 గంటలవరకు
యూనివర్సల్ హ్యాజీరిజర్.

ది ఫాన్త మ్ ఫార్మస్

బిల్లియం డెస్మాండు అను ఆయన భయంకరమైనఫోరా
టము, కీర్తి అద్భుతము మాన్యునువి అత్యద్భుతములు.
9, 10, 11, 12 ఉపభులు కడపటివారము; 8 భాగములు;
యూనివర్సల్ ఇంటర్ వాషింగ్ మ్యానుకూడ చూపుటను.

Notice for a lost Policy.

Notice is hereby given that we have received an appli-
cation from J. Venkatappayya Sarma of Governorpet,
Bezawada for issuing a duplicate copy of policy No. 0243645
E/cp issued by this company in favour of him on the ground
that the original policy was lost. Any one having any
objection to the granting of the duplicate policy will
communicate with the undersigned within one month from
the date of publication of this notice. If no objection is
received a duplicate policy will be granted on expiry of that
date.

Secretary, India Equitable Insurance Co. Ltd.
1, Lal Bazar St. CALCUTTA.

బడికిపోవు పిల్లల తండ్రుల

కొక వరప్రసాదము

మా "ఎనుట" పుటలను లైట్ చూచునుండి

క్రింద కడవేసినను పుటలే పగలవు. 1

ఈ దిగువ తెలిపినవారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

Messrs T. H. Khanna

22, Linga Chetty Street, Madras

కార్యదర్శి.

1, ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

పినాకిని సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము పల్లిపాడు (స్వకీయవిలేజిరి)

సత్యాగ్రహాశ్రమ తృతీయవర్గం గత 5-4-1924 తేది వారమున మిక్కిలి జయప్రదముగ జరిగెను. పరిసర గ్రామముల నుండి, ఉద్యమాభిమానులు భూస్వాములు మున్నగువారు నాడు సంవత్సరాదిపండుగ యనియు తమతమగృహములయందుండియు ముఖ్యమనియు నెంచక, నవటికి విచ్చేసి, వర్ణించి నవహోత్యవమున పాల్గొని తమకుండు గాఢాభిమానము వెల్లడిజేసిరి. ముద్రసిద్ధులగు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు ఆచార్యపదవి వంగి రించిరి. నాడు వేకువనే ఆశ్రమవాసులు మామూలుపద్ధతిని ప్రారంభ జరిపి, నగరసంక్షేపము గావించిరి. ప్రభువును పంచమపాతములలో భజనలుచేసి తర్వాత గ్రామములోని ప్రతి సందు గొందులందును తిరిగి మిక్కిలి ఉద్యోగము గావించిరి.

నగరసంక్షేపమున శ్రీయుతులు రాళ్లపల్లి రామ నుబ్బయ్య, వీరభద్రేశ్వరరావు గార్లు పాల్గొని తమభక్తిరసముల గుప్పించి ఆందరిని తన్మయులు గావించిరి.

సభ

మధ్యాహ్నము 4 ఘంటలకు చల్లని చెట్లనీడ మహాసభ ప్రారంభమైనది. ప్రార్థనాంతరము ఆచార్యులవారి యాదేశము ననుసరించి కార్యదర్శిగారు తమ కార్యనివేదికమును చదివిరి. పనుల తొందరలకు తోడు అనారోగ్యమువలనను ఏమాత్రము తీరికలేనందున వివరముగా వ్రాసి చదువలేక పోయినందులకు క్షమాపణ వేకుచు ప్రారంభించిరి. కాని వ్రాయబడినను, అన్ని విషయములను వివరముగా 1½ ఘంటలకాలము తెలియజెప్పిరి. సభ్యుల నాకరింపఁజూచుట యభినందనీయము.

కార్య నివేదిక

ప్రభువును బంధిపోటు చరిత్రనుచెప్పి, దొంగలు దొరికినందులకు తేనిపోని దురూహలనణచి యధార్థము తెలియు నవకాళ ముండినందులకు తృప్తిపడినను దాదాపుగా 6,3 వత్సరములు ఆదొంగలు శిక్షింపబడినందులకు విచారించుచు, ఆసమయమున ఆశ్రమసభ్యులు ముఖ్యముగా శ్రీమతి పౌభాగ్యవతి దిగువర్తి కృపాపాయిగారు, శ్రీయుత ములుగుట్టి వెంకటరావు గార్ల వైర్యములను ప్రశంసించిరి. నాటినుండియు దొంగలను ఆకర్షించినట్టివిధానమును అనగా విలువగల సామాన్యలను కదలి, మృణ్మయపాత్రల నుపయోగించు విషయములనుగూర్చి తెలిపిరి.

భద్రులు

ఆవల భద్రులవిషయమై తాము చేసిన పనిని తెలుపుచు, 200 రాటములు ఆశ్రమమునందే తయారుజేయబడి, నిమ్మకాయలవారికి ముఖ్యముగ పంచములకు పంచివెట్టబడిన పనియు, యేనులు వారికెప్పుడుచేసి తద్వారా లభించిన నూలుతోనే, ఆశ్రమమునందు నిర్మింపబడియున్న వర్గములవిదానే నెలకు వెయ్యి రూపాయలు వస్త్రములు తయారుచేయుచున్నారనియు, ఆవస్త్రములను ఆశ్రమవాసులు వారమువారము వీధులయందు హాకింగు చేయుచు గూడూరు, వెంకటగిరి, కాళహస్తి మున్నగు ప్రదేశముల భద్రప్రచారము చేసినదియు తెలిపిరి. భద్రులందు నానారకముల నేతను నేయుచు, విదేశవస్త్రముల వ్రేసుండువ్యామోహము మణిపించుచు నట్లు తయారుచేయుటల సమర్థతతో ఆశ్రమములో సేవచేయుచున్న నెల్లూరు మండలవాసులు శ్రీయుత మూర్తిగారిండ్ల నరసింహుల శెట్టిగారిని ప్రశంసించిరి.

ఆదిమార్గాధి వసతిగృహము

మొదటనుండియు 4, 5 పంచమవిద్యార్థులను స్వీకరించి ఆశ్రమమువారే ఖర్చులను భరించి శిక్షణొనఁగఁగఁచుండిరి. గత వత్సరాంతమున ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యగోసుసంఘమువారి సంగిన విద్యార్థివేతనములతో 12 విద్యార్థులు ఈవసతిగృహమున నున్నారు. ఈవిద్యార్థులకు 1½ ఘంటలకాలము వ్యవసాయము, పరిశ్రమ, 1½ ఘంటలకాలము ఇడంగిపని, 3 ఘంటలు వడుకుట నేయుట, 2 ఘంటలు చదువు చెప్పుచున్నార- చదువుట, వ్రాయుట, (మాతృభాష) తెక్కలు, చరిత్ర, వైద్యు, సివిల్స్, పీసీసీ మాత్రము క్లుప్తముగా చెప్పెదరు. ఇవిగాక వేకువను 5 ఘంటలకును, సాయంకాలమునను జరుగు ప్రార్థనలకును, రాత్రిపూట జరుగు పురాణకాలక్షేపములకును ఈ విద్యార్థులు హాజరయ్యెదరు. పుస్తకపఠనముకన్న, సత్సంగతత్వములను, ఆశ్రమవాతావరణముననే విద్యార్థులు ఎక్కువనేర్చుకొని, బాగుపడగలరు. సామామిదిసంగిన రాష్ట్ర సంఘమువారికిని, మద్రాసు గుంటూరు కార్యగోసు సంఘముల వారికిని తొలుదొల్ల ఆశ్రమాద్యోగిగ నుండి, ఎక్కువపట్టణముచేసిన ఆశ్రమాద్యోగి శ్రీయుత కొండ

పర్తి పున్నయ్యగారికి కృతజ్ఞతా నమస్కారములు సమర్పించిరి. ఈవసతిగృహమునకు శ్రీ కొండరామయ్యగారు వార్డు గా నున్నారు.

ప్రకృతిచికిత్స

ఆశ్రమములో ప్రకృతి చికిత్సలయము నొకదానిని రు 150 లు వెచ్చించి నూతనముగ నిర్మించియున్నారు. ఆశ్రమములోనున్న 40,59 మందియు ఈ దృశ్యసౌఖ్యముననే ఆరోగ్యము కాపాడుకొనుచున్నారు. కాని మందులవారే పడుటలేదు. వీరే గాక యితరులను, చుట్టుప్రక్క గ్రామవాసులును, అనుదినము 10 మందికి తక్కువలేక యచటికి విచ్చేసి వైద్యసహాయము పొందుచున్నారు. ఈకార్యమున 20 వత్సరములుగా ననుభవజ్ఞులును, ఆశ్రమసాధకులతో నొకరునగు శ్రీయుత దిగువర్తి హనుమంతరావుగారు తదేకధ్యానముతో నెంతో శ్రద్ధతో నిర్వహించుచున్నారని చెప్పిరి.

రస్తుంజీభవనము

బంధిపోటు జరిగినతర్వాత, ఆశ్రమవాసుల ప్రకటనను గమనించి, సుబగ్యతీఆశ్రమ మ్యానేజరును, రస్తుంజీ భర్తృపంచాయితీదారులనుగూడ శ్రీయుత మగనలాల్ గాంధీగారు అనాయాచితముగ ప్రత్యేకముదాత పేరుతో నొకగృహమును కట్టించవలసినదని యనుగ్రహించిన రు 5000 లతో గృహనిర్మాణము పూనినట్లును తెలిపిరి. ఈసందర్భమున శ్రీయుత మగనలాల్ గాంధీగారున్న ప్రతిఫల మేమియు తీసికొనక స్థానులు వగైరాలు తయారుచేసియుచ్చియు, భవననిర్మాణమునకు వలయు పైతనికీభారము వహించి సాయమొసంగుచున్న నెల్లూరుపురవాసులు శ్రీయుత కందసామిరెడ్డిగారినిన్ని మిగుల ప్రశంసించిరి.

వస్తునిలయము

పల్లిపాడు గ్రామములో రు 500/-లు (పదువందల రూపాయలు) ప్రత్యేకించి వస్తునిలయము స్థాపించి నిర్వహించుచున్నాము. ఇందు సామాన్యజనులకు ఆత్మకనరమైనట్టియు, ఆరోగ్యమునకు భంగకరము కానట్టియు, వస్తువులను (భోజన పదార్థములను) విక్రయించెదరు. పాగాకు, వీడేశికక్కర యిచ్చుట విక్రయించరు. ఆశ్రమమందు మనుష్యుల తక్కువగా నున్నందునను గ్రామములో రు 100/-ల పెట్టుబడిగల యంగడిలేక యిబ్బందిగ నుండుట వలనను క అ పు చే వీడజనులకు బియ్యము, జొన్నలు, తాగులు మున్నగు ధాన్యములు దొరకక కష్టపడుచుండుటచేతను అవసర మేర్పడినదనియు, ప్రస్తుతము ఆవస్తునిలయము ఆశ్రమమున కేమూతము నప్తములేక దానంతట యది జీవించగలిగి యున్నదనియు తెలిపిరి.

ఆశ్రమసభ్యులు-ప్రాబేషనరులు

ఆశ్రమసభ్యులు ఎక్కువ కాలేదు. మొదటి వత్సరపు నివేదికలో ప్రకటించినట్లు శ్రీయుత పున్నయ్యగారు సభ్యత్వము వదులకొని తిరిగి విద్యార్థిగా కొంతకాలమును స్వల్పగౌరవ భృతి తీసికొని గౌరవోద్యోగిగ కొంతకాలమును సేవజేయుచుండి నందులకు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. తిరిగి గత డిసెంబరులో సభ్యత్వమును స్వీకరించుకొన నాటినుండియు ఆశ్రమములో లేక కార్యగోసు అభిలభారత భద్రులబోధనను నాగలాపురము నను పనిచేయుచున్నట్లు తెలిపిరి.

గతవత్సరమున దయచేసిన శ్రీయుతులు గరిమళ్ల కొండరామయ్య గారికిని, మానికొండ సత్యనారాయణదేవకులకును తమభర్తృలు తామే భరించుకొనుచు సేవజేయుచున్న రామానుజస్వామి దంపతులగారికిన్ని, వేంకటరాయశర్మగణపతి అయ్యర్ గారికిని నమస్కరించుచు లోగడ ప్రాబేషనరుగా నుండిన నాగవార్య కవిగారిని తిరువేంకటస్వామి కవిగారిని ప్రశంసించిరి. నాగవార్య కవిగారు నాగపూరు సత్యాగ్రహ సమరములో జైలుకు వెళ్లియుండిరి.

ఉద్యోగులు:—శ్రీయుత ములుమాడి వెంకట్రావు పంతులుగారు కొంతకాలముఆశ్రమమునందుండి సాయముచేసి వెళ్లిరి. శ్రీ ఇస్సా చెంచయ్యగారు 20 మాసములనుండి ఆశ్రమసేవ జేయుచు బంధిపోటుతదనంతరము వదులకొనిరి. బంధిపోటు జరిగి అందరుభయపడి, ఎవ్వరును ముందుకురాక యిబ్బందిగానుండు సమయమున శ్రీయుత రాజుప్రోలు అప్పలనరసయ్యగారు తమ కెంతో మక్కువతోనుండిన పనులను మానుకొని యుచ్చటికి విచ్చేసి అన్ని పనులను నిర్వహించుచు 6 మాసములు సేవజేసి నందులకు వందనములు తెలిపి శ్రీరామ శేరి పనిచేయుచున్న పోలంపల్లి పట్టాభిలాషయ్యగారిని, కొంతకాలము పనిచేసిన శ్రీయుత సోమపూడి పద్మనాభయ్యగారిని ప్రశంసించిరి.

విజ్ఞప్తి

ఆశ్రమఆదాయవ్యయసిద్ధి మొదటినుండియు నూత్నముగాజెప్పి యెంతెంత జేసిమీద వ్యయపఱచినదియు వివరించిరి అనాయాచితముగ కలకత్తాఅల్పామినియమైన వర్తకులు మహాస్యుశిష్యులలో నొకరు నగు శ్రీయుత జమ్నాలాల్ బజాజుగారి ఆశ్రమమునకు విచ్చేసినపుడు సంగిన రు 100-లు విరాళమును ఆశ్రమకార్యదర్శులు శ్రీ చల్ల శేం|| కృష్ణగారు కలకత్తా వెళ్లినప్పుడు దీపావళిపండుగనాడిచ్చిన రు 101-లు విరాళములకును కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. గతవత్సరమున ఆశ్రమము దర్శించిన శ్రీజీవకలాల్, మనగాలరాజుగారు, వి. వి. యస్. అయ్యర్, జే. భక్త కొండా వెంకటప్పయ్య, కాళేశ్వరరావు, బజాజ్, బ్యాంకరు, మగ్నలాల్ గాంధీ, పురుషోత్తమదాసు మున్నగునాయకులకు కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనముల నర్పించిరి.

ఇంతవరకు నెల్లూరుప్రముఖులను విరాళములకై సమీపించియుండలేదనియు నెలవినములకొందట నే మండలనాయకులును, ప్రభువుమునుండి ఆశ్రమాభిమానము గలిగి యెంతో అండగా నున్న శ్రీయుత తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి సాయమున వారం రోజులు విరాళములకై బుచ్చిరెడ్డిపాలెము, పొట్టెపాలెము మున్నగు ప్రదేశములమాత్రము తిరిగినదియు. షూమారు రు 8000-ల వరకు లభించెననియు, తెలిపిరి. తీరికలేక ఆశ్రమకార్యదర్శి శ్రీ చల్ల శేం|| కృష్ణగారు ఇతరపనులలో నిమగ్నులై యుండుటచేతను, శ్రీరామిరెడ్డిగారు అస్వస్థులుగా నుండుటచేతను, విరాళములపని నిలుపవలసివచ్చెను. త్వరలో మరల ప్రారంభించెదరు.

ముఖ్య విరాళములు

శ్రీయుత తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు	రు 500 లు
,, బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు	500
,, బత్తుల నరసారెడ్డిగారు	500
,, బెజవాడ గుండరరామిరెడ్డిగారు	250

ఇంకను రు 15000-లు సంపాదించిన గాని ఆశ్రమము తిరిగియున్న యు యాచింపకయే స్వతంత్రముగా శీర్షియైగా నుండి సేవజేయులేదనియు తెలిపిరి. ఈమొత్తమును విలయు పరికరములు అనగా తోటలు, మాగాణి, పాతకాల, భద్రుల మున్నగువానికి ఉపయోగించెదరుగాని వడ్డీతో జీవనముచేయుటలేదని చెప్పిరి. ఇట్టి సంస్థలకు మహాత్ముడునుడివినట్లు చేయుపని తద్వారా ప్రజలపట్ల బడసినవిశ్వాసము- ఇదియే మూలధనము. చివరకు ధనసహాయముకన్న మనుష్యసహాయమెక్కుడుకొరతపడియున్నదని తెలుపుచు సభ్యులు గాకున్నను గౌరవోద్యోగులుగా నైన నెల్లూరు వారుప్రవేశించి సాయముచేయవలయుననియు, ప్రజాహితేచిరమును నడుపు నాయకులు ఆశ్రమము నప్పడప్పుడు దర్శించి సలహా నొసంగి సాయపడుచుండవలయు ననియు ప్రార్థించిరి.

మండలనాయకులు శ్రీయుతులు ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య వెన్నెలగంటి రాఘవయ్యగార్లు మాట్లాడిరి. శ్రీ రాఘవయ్యగారు, ఆశ్రమముమీద నెల్లూరువారి కెక్కుడుసానుభూతి కలదనియు, ఆశ్రమసాధకులను, ఉత్సాహపూరితులు నగు శ్రీయుత చల్ల శేం|| కృష్ణగారు కార్యగోసుఉద్యమమున పనిచేసి యున్నవో మండలమందు ఇంకను ఎక్కువ జయప్రదముగ ప్రచారముజరిగియుండెదనియు, దానిని గోల్పోయి ఆశ్రమము నకే వారిని సమర్పించుటయే గొప్పత్యాగ మనియు, ఇట్టి అన్ని పనులను నిర్వహింపగల్గిన శ్రీ చల్ల శేం|| కృష్ణగారును, ఆశ్రమమునకు ముఖ్యప్రాణమైన శ్రీయుత దిగువర్తి హనుమంతరావు గారును, ఆశ్రమమున నున్నార గదా యనువైర్యము నెల్లూరు వాసులకు గలదనియు ముచ్చటించిరి.

అధ్యక్షులు సాంబమూర్తిగారు అన్ని విషయముల క్రోడీకరించి దీర్ఘోపన్యాస మొసగిరి.

అస్పృశ్యతా నివారణమునుగూర్చి కాస్త్రసమృతమా యను చర్చలుగూడ ప్రారంభమైనవి.

ప్రకటన

నెల్లూరు సబారి నేటు జడికోరులో

అసలు 1917 సం నె 52 ధ

యిందువల్ల నకలమైనవారికి తెలియజేయడ మేమనగా:—శ్రీ జొన్నవాడ దేవస్వానం బ్రస్టి పనులలో రెండు ఖాళీలు అవుచున్నవి గనుక సదరు బ్రస్టి పనులు కావలయునని కోరువారు దరఖాస్తులను 1924 సంవత్సరం యేప్రిల్ నెల 24 తేది లోపల నెల్లూరు సబుకోర్టువారికి పంపుతూ సదరు తేదినాటికి సదరు సబుకోర్టులో హాజరుగా వుండవలెను.

A. S. Krishnaswami Iyer.
Subordinate Judge,
1924 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 8 వ తేది.

పైకం సత్యాగ్రహము

అలా అవతిరాయి గారిచే ఏర్పరుచుబడిన కంఠేమాలరం
 క్రితలో మానవత్వపు కార కలదని అపత్రికను సాగించుచున్న
 కంబాలు అచ్చుతుకం వెనీవారివైన అగిక్రీ (వి.సి. ఎస్. కెనుక
 సార్వోధాద్వై మి.ఎ.నర) గారు 15000 రూపాయలకు మాన
 వత్వపువాతాళిగా, నలుజ్జీలొవాను కనీసం గారు వాదికి మాన
 రూపాయలమాలరం సు స్వపరివారమిచ్చునట్లు తీర్పుచెప్పెను.
 వాది కంబాలు ప్రాసార్థ్యం అపీకచేసెను. కంపెనీవారుకు పిట్ట
 మను పట్టిరి. అపీకను న్యాయమూర్తులు మార్చినో, మోతీసాగ
 కగార్లు విచారణచేసి వరువరుగా తీర్పుచెప్పిరి. పదివేల స్వప్త
 పరిహార మియ్యకలెనని మార్చినో గారును, అపీకను తిరస్కరింప
 లెనని మోతీసాగ గారును తీర్పుచెప్పిరి. (అ. వె)

తేనుడ కొన్ని కళాకాలం విశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేకముగ
తేను ఒక కామ్రూను నెత్తుకొని ఉన్నత విద్య చేసినది మిగిలిన
కళాకాలం దీనినికే జరియుండే విద్యాభ్యాసము జేయు
చుండలేని పథకాది యభిప్రాయమై యుండెను. ఈ విషయ
మునను 10 మైక్రోలముల నున్న కళాకాలనే తేనుకొని
యొప్పు కూతన చేస్తుట విశ్వవిద్యాలయమును భేదించును
యెందులకేముట నున్న పద్ధతిగేను కళాకాల లన్నియును
దేను కొన్ని విద్యాకాలం నభివృద్ధిజేయును విశ్వవిద్యాలయము
మాత్రము దానినికేనున్న కళాకాలం యెత్తుకొని కాలబదు
విద్య గరతలనను నుద్దేశ్యముండెను. అంధ విశ్వవిద్యాలయము
కామ్రూను పాఠశాలకు విద్యయందు ప్రత్యేకపరిశ్రమజేయుట
నని నూపించెను.

శేనుగూడ మొకతే నీ కాంతియోధుడను గాన మొనకు
చరుడను. శామనది నాలుకెంపుడు. మొక అప్పక్యతానివారణము
నకు తీక్షణునవలె నని శేను కేళయనకు రచ్చింపుడు మొక
విన్నవించితిని. మొనిత్ర దండులుకు పూనుకొనినందులకు నాలుకంత
సింఘమున్నాడు. కాంతిసేనలొ క్రొత్తవారిని చేన్పుకొనటలొ
బాగుగా పరిక్షింపకుండ చేన్పుకొనకాదు. చలింపని దైవ్యపార
మాన, గాధ మకు సత్యగతియొక సంపూర్ణ ముల జాన్మనన్య
పరిత్యాగమును కలవాని మూలమే చేన్పుకొనకును.
దాంభిక మేమియొను నులుడు. కేవల మత తీక్షణత నీ సత్యా
గ్రహమును సాగించి అప్పక్యతను తొలగింపుడు. విరామము
కేతుండ సత్యాగ్రహమును సాగింపుడు. వార్తలను మరిగా పఠ
జింపుడు. పంచమబలొను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులలొను
బాలగా ప్రకారము సాగింపుడు. ప్రచారముల ప్రతివత్సరము
పట్టి దౌర్బల్యమును నావించుకుండ కట్టిట్లుబాటులను చేయును.
ప్రచారములు నిజమితి సత్యా నిల్చిదేవతలను గాని అతిశయోక్తి
లను అసత్యములను పఠకొనరాదు. పఠల నిడదించుకొనదు. పరి
మాస పశువుడు. హేళనము చేయుకొనదు. తెడరించుకొనదు.
ప్రేమలననే వారిని విశేషముకొనకలెను. అప్పుడే నిజమును
స్వీకరించుని నిర్లభుడు బ్రాహ్మణుడు.

హైకోర్టు సెషన్లు

న్యాయమూర్తిగారి ఆస్తి గూర్చి

యంత్రము భార్యను చంపుట

దేవి. సోమవారమునాడు విచారణ ప్రారంభమైన హత్య కేసులో నిర్ణయించిన తీరు ప్రకటించినది. తట్టా నరసింహ రావు అను యువకుడు జనవరి 9, 1924 నాడు తన భార్య యిక్కిలబాయిని కత్తితో పొడిచి చంపిననాడేను. దీని వివరములు సోమవారమునాటి ప్రతిబంధము ప్రకటించబడినది. న్యాయమూర్తిగారి 6 వందల శేరెన్ద్రునియందు నిర్ణయము కాదనియు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తిగారి సమాఖ్య నిర్ణయముతో శిక్ష విధించిరి. కాని ఆరేని వయస్సు (21 సంవత్సరములు) నుబట్టియు, ఇట్లు చంపుటకు పూర్వము ఏవోక ప్రయత్నములు చేసినందునా ప్రకారము తట్టానరసింహ ద్వీపాంతరవాసము యగుటచే ఆ శిక్ష నొసగుమనియు న్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి. నిందితుడు ప్రభుత్వమువారికి క్షమాపణ అర్పించుకొనిన తాము అనుభవముగ శిక్షాన్ని చేయదుమనియు జూడ చెప్పిరి. నిందితునిపట్ల సహానుభూతిగల న్యాయమూర్తిగారి సహృదయమున న్యాయమూర్తిగారు పాక్షికముగా.

భార్యను చంపు మరణముకేసు

దేవి. సోమవారమునాడు విచారణ ప్రారంభమైన హత్య కేసులో నిర్ణయించిన తీరు ప్రకటించినది. తట్టా నరసింహ రావు అను యువకుడు జనవరి 9, 1924 నాడు తన భార్య యిక్కిలబాయిని కత్తితో పొడిచి చంపిననాడేను. దీని వివరములు సోమవారమునాటి ప్రతిబంధము ప్రకటించబడినది. న్యాయమూర్తిగారి 6 వందల శేరెన్ద్రునియందు నిర్ణయము కాదనియు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తిగారి సమాఖ్య నిర్ణయముతో శిక్ష విధించిరి. కాని ఆరేని వయస్సు (21 సంవత్సరములు) నుబట్టియు, ఇట్లు చంపుటకు పూర్వము ఏవోక ప్రయత్నములు చేసినందునా ప్రకారము తట్టానరసింహ ద్వీపాంతరవాసము యగుటచే ఆ శిక్ష నొసగుమనియు న్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి. నిందితుడు ప్రభుత్వమువారికి క్షమాపణ అర్పించుకొనిన తాము అనుభవముగ శిక్షాన్ని చేయదుమనియు జూడ చెప్పిరి. నిందితునిపట్ల సహానుభూతిగల న్యాయమూర్తిగారి సహృదయమున న్యాయమూర్తిగారు పాక్షికముగా.

దేవి. సోమవారమునాడు విచారణ ప్రారంభమైన హత్య కేసులో నిర్ణయించిన తీరు ప్రకటించినది. తట్టా నరసింహ రావు అను యువకుడు జనవరి 9, 1924 నాడు తన భార్య యిక్కిలబాయిని కత్తితో పొడిచి చంపిననాడేను. దీని వివరములు సోమవారమునాటి ప్రతిబంధము ప్రకటించబడినది. న్యాయమూర్తిగారి 6 వందల శేరెన్ద్రునియందు నిర్ణయము కాదనియు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తిగారి సమాఖ్య నిర్ణయముతో శిక్ష విధించిరి. కాని ఆరేని వయస్సు (21 సంవత్సరములు) నుబట్టియు, ఇట్లు చంపుటకు పూర్వము ఏవోక ప్రయత్నములు చేసినందునా ప్రకారము తట్టానరసింహ ద్వీపాంతరవాసము యగుటచే ఆ శిక్ష నొసగుమనియు న్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి. నిందితుడు ప్రభుత్వమువారికి క్షమాపణ అర్పించుకొనిన తాము అనుభవముగ శిక్షాన్ని చేయదుమనియు జూడ చెప్పిరి. నిందితునిపట్ల సహానుభూతిగల న్యాయమూర్తిగారి సహృదయమున న్యాయమూర్తిగారు పాక్షికముగా.

దేవి. సోమవారమునాడు విచారణ ప్రారంభమైన హత్య కేసులో నిర్ణయించిన తీరు ప్రకటించినది. తట్టా నరసింహ రావు అను యువకుడు జనవరి 9, 1924 నాడు తన భార్య యిక్కిలబాయిని కత్తితో పొడిచి చంపిననాడేను. దీని వివరములు సోమవారమునాటి ప్రతిబంధము ప్రకటించబడినది. న్యాయమూర్తిగారి 6 వందల శేరెన్ద్రునియందు నిర్ణయము కాదనియు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తిగారి సమాఖ్య నిర్ణయముతో శిక్ష విధించిరి. కాని ఆరేని వయస్సు (21 సంవత్సరములు) నుబట్టియు, ఇట్లు చంపుటకు పూర్వము ఏవోక ప్రయత్నములు చేసినందునా ప్రకారము తట్టానరసింహ ద్వీపాంతరవాసము యగుటచే ఆ శిక్ష నొసగుమనియు న్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి. నిందితుడు ప్రభుత్వమువారికి క్షమాపణ అర్పించుకొనిన తాము అనుభవముగ శిక్షాన్ని చేయదుమనియు జూడ చెప్పిరి. నిందితునిపట్ల సహానుభూతిగల న్యాయమూర్తిగారి సహృదయమున న్యాయమూర్తిగారు పాక్షికముగా.

మణికోలా బాంబుల కేసు

ఇంకను బాంబులును యంత్రములును పట్టుబడుట. దేవి. సోమవారమునాడు విచారణ ప్రారంభమైన హత్య కేసులో నిర్ణయించిన తీరు ప్రకటించినది. తట్టా నరసింహ రావు అను యువకుడు జనవరి 9, 1924 నాడు తన భార్య యిక్కిలబాయిని కత్తితో పొడిచి చంపిననాడేను. దీని వివరములు సోమవారమునాటి ప్రతిబంధము ప్రకటించబడినది. న్యాయమూర్తిగారి 6 వందల శేరెన్ద్రునియందు నిర్ణయము కాదనియు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తిగారి సమాఖ్య నిర్ణయముతో శిక్ష విధించిరి. కాని ఆరేని వయస్సు (21 సంవత్సరములు) నుబట్టియు, ఇట్లు చంపుటకు పూర్వము ఏవోక ప్రయత్నములు చేసినందునా ప్రకారము తట్టానరసింహ ద్వీపాంతరవాసము యగుటచే ఆ శిక్ష నొసగుమనియు న్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి. నిందితుడు ప్రభుత్వమువారికి క్షమాపణ అర్పించుకొనిన తాము అనుభవముగ శిక్షాన్ని చేయదుమనియు జూడ చెప్పిరి. నిందితునిపట్ల సహానుభూతిగల న్యాయమూర్తిగారి సహృదయమున న్యాయమూర్తిగారు పాక్షికముగా.

దేవి. సోమవారమునాడు విచారణ ప్రారంభమైన హత్య కేసులో నిర్ణయించిన తీరు ప్రకటించినది. తట్టా నరసింహ రావు అను యువకుడు జనవరి 9, 1924 నాడు తన భార్య యిక్కిలబాయిని కత్తితో పొడిచి చంపిననాడేను. దీని వివరములు సోమవారమునాటి ప్రతిబంధము ప్రకటించబడినది. న్యాయమూర్తిగారి 6 వందల శేరెన్ద్రునియందు నిర్ణయము కాదనియు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తిగారి సమాఖ్య నిర్ణయముతో శిక్ష విధించిరి. కాని ఆరేని వయస్సు (21 సంవత్సరములు) నుబట్టియు, ఇట్లు చంపుటకు పూర్వము ఏవోక ప్రయత్నములు చేసినందునా ప్రకారము తట్టానరసింహ ద్వీపాంతరవాసము యగుటచే ఆ శిక్ష నొసగుమనియు న్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి. నిందితుడు ప్రభుత్వమువారికి క్షమాపణ అర్పించుకొనిన తాము అనుభవముగ శిక్షాన్ని చేయదుమనియు జూడ చెప్పిరి. నిందితునిపట్ల సహానుభూతిగల న్యాయమూర్తిగారి సహృదయమున న్యాయమూర్తిగారు పాక్షికముగా.

దేవి. సోమవారమునాడు విచారణ ప్రారంభమైన హత్య కేసులో నిర్ణయించిన తీరు ప్రకటించినది. తట్టా నరసింహ రావు అను యువకుడు జనవరి 9, 1924 నాడు తన భార్య యిక్కిలబాయిని కత్తితో పొడిచి చంపిననాడేను. దీని వివరములు సోమవారమునాటి ప్రతిబంధము ప్రకటించబడినది. న్యాయమూర్తిగారి 6 వందల శేరెన్ద్రునియందు నిర్ణయము కాదనియు చెప్పిరి. న్యాయమూర్తిగారి సమాఖ్య నిర్ణయముతో శిక్ష విధించిరి. కాని ఆరేని వయస్సు (21 సంవత్సరములు) నుబట్టియు, ఇట్లు చంపుటకు పూర్వము ఏవోక ప్రయత్నములు చేసినందునా ప్రకారము తట్టానరసింహ ద్వీపాంతరవాసము యగుటచే ఆ శిక్ష నొసగుమనియు న్యాయమూర్తిగారు చెప్పిరి. నిందితుడు ప్రభుత్వమువారికి క్షమాపణ అర్పించుకొనిన తాము అనుభవముగ శిక్షాన్ని చేయదుమనియు జూడ చెప్పిరి. నిందితునిపట్ల సహానుభూతిగల న్యాయమూర్తిగారి సహృదయమున న్యాయమూర్తిగారు పాక్షికముగా.

వివాదాత్మకములు

బంధుక పరస్పరము, దోడ్, బెంబడితనం అందు గన్న నాడు వెంకన్న గారి కొడుకుడు కామారావుగారి వివాహము నకు ఏలూరు అన్ని దానములు జూరకుండు 10 అం, ఏలూరు గోసలకుండునుమితికి 10 అం, ఏలూరు గాంధీ ఆశ్రమానికి మహాద్వారమునకు 10 అం, హిందూ యువజనసంఘ గంభీరమునకు 10 అం విరాళములు.

స్త్రీల అంగీకార చట్టము

ప్రజాభిప్రాయముకొరకు ప్రకటించబడుట

ఇండియన్ పీనల్ కోడు నింకను సవరించు యంత్రముగ దోహదచేత స్త్రీల విధిముగ కాపాడుటకే:-

- (1) ఈ చానసును 1924-సంవత్సరపు ఇండియన్ పీనల్ కోడు (సవరణ) కానుక చేసి విలువచేయును.
(2) ఇండియన్ పీనల్ కోడును 876 సెక్షన్లు అయి దశకాలలో "పం. పండు" అను పదమునకు బదులు "పదనా" అను పదమును చేర్చవలెను.
(3) 876 సెక్షన్లలో నీ కింది వాక్యములు చేర్చవలెను. "అలాగ్నరింపబడిన స్త్రీల భార్యయైయుండి, పం. పండుకల్ప తమలకు కల్పతనమును గలిగియుండెడివలదప్ప, అట్టివలెగా తమనొప్పిక యంతయు తమ కల్పతనలకు వ్యాపించుకొని తమ గాని, విడి కల్పతన గాని తేక జరిమానాచే గాని, తేక తండ్రి తీరేకను గాని శిక్షింపబడును.
(4) 1898 సెక్షన్ ప్రకారము ప్రాసీటు కోడును 11-వ సెక్షన్లలో 876 సెక్షన్లు చేరుటగా నున్న వివరములకు బదు తీర్చిదివ్వవలెను.

876 సెక్షన్:- అలాగ్నరింపబడు-పుత్రమును, 12 సంవత్సరములకంటే తక్కువ వయస్సు గలిగియుండెడి తన భార్యతో భాగించుకొనెదల - వారలకు తేక తన సర్వతనముకాదు - నమమ - బావిని తనయ్యను - కాంపాడెయిలు - తండ్రితో సేక ధనుకు కాకాగా శిక్షను తండుకల్పతనలకు మించకుండగాని తేక తండ్రితో గాని శిక్షింపబడును - సెక్షన్లు కొద్దిగా గాని, స్త్రీల పీనల్ కోడును, మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటుగాని విచారింపవలెను.

ఒక ప్రయత్నము, 12 వత్సరములకంటే తక్కువ వయస్సు గల తన భార్యతో భాగించుకొనెడి వారలకు తేక తన సర్వతనముకాదు - నమమ - బావిని తనయ్యను - కాంపాడెయిలు - తండ్రితో సేక ధనుకు కాకాగా శిక్షను తండుకల్పతనలకు మించకుండగాని తేక తండ్రితో గాని శిక్షింపబడును - సెక్షన్లు కొద్దిగా గాని, స్త్రీల పీనల్ కోడును, మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటుగాని విచారింపవలెను.

యొకటికీ ద్వీపాంతరవాస శిక్షనుగాని, ఏకము కాకాగా శిక్షను 10 వత్సరముల మించుకొనెదలగాని, శిక్షింపబడును.

ఇతర యువయెదల వారలకు తేక తన సర్వతనముకాదు - నమమ - బావిని తనయ్యను - కాంపాడెయిలు - తండ్రితో సేక ధనుకు కాకాగా శిక్షను తండుకల్పతనలకు మించకుండగాని తేక తండ్రితో గాని శిక్షింపబడును - సెక్షన్లు కొద్దిగా గాని, స్త్రీల పీనల్ కోడును, మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటుగాని విచారింపవలెను.

ఆంధ్రదేశకావంతల సంఘసంస్కరణ సభ

గుంటూరు

1924 సం. మార్చి 21 తేదీన ప్రజాభిప్రాయము ప్రకటించబడిన "హిందూమత" త్రికలో విస్తారము గుడివాడ కాస్త్రీలకు ము. కా. శ్రీ గుడివాడ ముఖ్యము, వంగోలు కాస్త్రీలకు బండ్లు. రాజగోపాలంగారి ఏప్రిల్ 19, 20 తేదీలందు గుంటూరు పురమునందు జరిగిన సభయొక్క ఆంధ్రదేశమునందలి హిందూల పురుషుల హాస్యము చేసినట్లుగా. కాని వారు నిర్ణయించిన తేదీల స్యతంత్రముగానే తేక యదిగల గుంటూరు పురమునందు చంపాణి కనూచేయటమై సభ జరిగిన కోడల నేర్పాటు నిర్ణయాధికారులకు సభకులగా నిర్ణయము చేయబడి పయితాఖిలను నిర్ణయించి తేలియాయు. ఆ తేదీల ప్రయత్నములకు ముందు మరీ యెవ్వరికిని తెలియదు ఇందుములమున తులాభిమాను లంకెలకు తెలియజేసినది యేమనగా తిరుగ గుంటూరు పురమునందను సమావేశము వారికి యింతలకు అనుభవముకు తాఖిలను నిర్ణయించవలె సభ జరుగకుండు నీ యందకు.

తే. రాజగోపాలంగారి యావయినంతయు పరిశీలించి యదిగల కనూచేసిన యింతలకు సభయొక్క భిక్షులగాను వారిపేర గుంటూరు నేమియు వ్యాపిలో నిర్ణయించినట్లుగాను భిక్షులెట్లుగాను యా పురముల అంగీకారము తేనిన నీ యందకు నిర్ణయముగా తేనిన తేదీ, అట్లుగా: కనూచేసిన పంకము వారిపేర నేమియువారికిలో పున్నదికా స్యతంత్రముగా నూ అనుమతిలేని భిక్షులెట్లుగా నీ యొక్క మిమిక శిక్షిలో రావాచేసి భిక్షులకు సామ్యము కాబట్టి గలవారము. కనుక యాసభకు యింతలకు నిర్ణయించబడిన హాస్యములను త్వరలో సమావేశము యందకును అనుభవము: తాఖిలను నిర్ణయముల మూలముగా తెలియజేయవలెను మా ప్రార్థన.

వినపాల పెద్దలంకాదాసు యొక్కెల్లవరపు దాసరి రంగయ్య

కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు

సంఘము

వెనుకండ్ 10 ప్రకటన:- ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు ఆ కాంగ్రెసు గాథ ముఖ్యులకు తెలియజేయుచున్నది.

ఏమీ జిల్లా ఎంతెంతవరకు ప్రగతిగలగా కార్యకమునకు నిర్వహించినందుకు తగినవిధమున రాష్ట్రీయ సంఘమువారు జిల్లాసంఘములకు విరాళములు జొరంగవలెను. ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారికి 15వ తేదీన జిల్లాసంఘములకు జరిగిన, రాష్ట్రీయ జిల్లాసంఘములకు నియమించబడిన ప్రతిపక్షమును నిర్ణయించిన పరిశీలించవలెను.

చందాల ఇల్లించిన సభకు సంతకం చేర్చినది, ఎన్ని గ్రామముల జరిగినది, తిలకు పూజానిది సంతకములు చేసినది ఆసమయమున గమనింపబడును. జిల్లాసంఘములకు కమిషనరీయము కలదును ప్రతి ప్రధానమునకు వివరములు తెలియగలదుగాను. ఇట్టి చందాల వివరములు తేరినది, ఏమియినాను నుండియు గావించబడిన ఏమియును గురించి నిర్ణయించుట కష్టముగాను.

ది 6-4-24 తేదీని కాకినాడలో జరిగిన శ్రీ గోదావరిజిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాల అండ్ నాల్గో మిషన్ యాజమాన్య సంఘముల మహాజన ప్రథమ సభయొక్క ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల హాజరును.

మహా శ్రీమం! శివాధ్యక్షుల సభలారా!

ఏకాగ్రముగ నాన దిక్కుకొన వ్యక్తి ప్రయత్నించుటకన్న ఆంధ్రము కలసి యొకసంఘముగా నేర్పడి తద్వారా వెంటరియగు మహాభివృద్ధి అభివృద్ధియగు చుట్టచేసికొనుట యెక్కువ శ్రేయోదాయకమని చూడవలెననుచు తెలిసినందుచే. మనదేశమునకు వ్యక్తులలో కల్గు మహాపాఠశాలవృద్ధి పూర్వమెట్టి యున్న ప్రభావమును తెలియజేయవలెననుచు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ జిల్లా మహాసభిని గురించి దొరకనమువారిలో మొదలెట్టుకొనుటకు మన జిల్లాలో గల వివిధతాలూకాలలో సంఘముగా యేర్పడి ఆ సంఘముల తమకీర్తిలది పరిశీలించుచు యున్నది. అయినను ఆ సంఘము లన్నియు వివిధగా నుండుటవలన బలము చాలినదియు అన్ని తాలూకాసంఘములకు కలసి ఒక జిల్లాసంఘముగా నేర్పడి తద్వారా మహాసభ ముఖములకు వైఖరిలో మొదలెట్టుకొనిన జిల్లాలో యాపాఠశాలయందలి కష్టములను ఒక్క పాఠశాల అధికారులకు ఒకదానికొకటి అంతు జిల్లాసంఘ మేర్పడును మన బీద శివాధ్యక్షులకు యెక్కువ ఆకరమని అన్ని తాలూకాలలోల సోదరశివాధ్యక్షులకు శివాధ్యక్షుల పడుటచే జిల్లాసంఘము నేర్పాటు చేసిన నీ యందకు మనమునందు ఇక్కడ సమావేశముగలవలె కారణమైంది. అట్లు సమావేశముగలవలె యాదినకు కారణములను దిశివరమయ మహాభివృద్ధి ప్రథమరమో ఈ కాకినాడలో నే సమావేశము కావలెనని కిందకుకొనుటచే యీ కాకినాడలో నే జరుపుటకు నిర్ణయించబడినది.

కాని నేటిదినమున యిక్కడ సమావేశమునకు మనసోదకులందరను అవకాశము కలుగునట్లు నీక శివాధ్యక్షుల మైన నూజుయెంతవరకు శక్తిలేందనుకు ముద్దప్పింపవలెనను యీ కాకినాడ పురమునకును మరీకొందరు జిల్లాలో గానుముల వారిలోను మొదలెట్టుకొనగా వారందరు మహా స్యఖివ యిలో మనముందు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కింతవరకు సమావేశము చేసిరి. దానివారము తేనిన నీ నేటిది. మన మిమ్ముల నందరను క్కడ సమావేశముప సాహసించిమి.

కావున సోదరులారా, మారందమున క్యయ్యములకు కోర్కె, దూరభావములకు సహించి దయచేసిరి. కాని మేము యిది తరకు యిట్టిసంఘ కార్యమును నిర్వహించిగాని తేక నిర్వహించుటకు సంఘమును ముచిగాని యున్న వారము కాదు. కావున నేటిదినమున జరిగిన సమావేశము కాగని అదరణ విషయములగాని కలిగిగెట్టియును మున్నది ఇది మిమ్ముల కార్యములకు భావియొకని యీ సభకు యెక్కువ దయచేయవలె మిమ్ముల నందరను ప్రార్థించుచున్నాను.

కాకినాడ. } ముద్దా సత్యనారాయణమూర్తి, 6-4-24 } ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు,

కేవలారి

నీనా 1-కి యా: 1-0-0 వి. పి. సహాయ 1-0-0 దగ్గు క్యాసకోశములందు బలహీనతలను ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్రమునలను ఏర్పడిన దగ్గు. శిశుకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు. క్యాసకోశముల నూత్న వాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము, తయదగ్గు, దగ్గువ సేనిచలవసిన నుండు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును. అమ్మ తాంబసము దీప్తి, ముద్దాను - బొంబాయి.

ఆంధ్ర పత్రిక రక్తాక్షి సంవత్సరాదిసంచిక తయారయినది

పదునేడవ సంవత్సరాదిసంచిక తయారై చందాదారులకు వరసక్రమముగా పంపుట పారంభించినాము. చందాదారులు త్వరపడక స్వీకరించెదరని ప్రార్థించెదము.

సంవత్సరాదిసంచిక అక్కరలేని చందాదారులు దయాచేసి ముందుగా తెలిపినయెడల మాకు పోస్టుఖర్చులు దండగ గాకుండును.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 10-వ తేది.

గురువారము

తూర్పు ఆఫ్రికా: నూతనోపద్రవము

బ్రిటీషు తూర్పు ఆఫ్రికాలోని, కెనియా, ఉగాండా, టాంగానికా, జాంబిజారు, న్యాసాలాండు, రోడేషియా, మొదలగు భాగములనెల్ల జేర్చి, వీని ఆర్థికసంపద సభివృద్ధిజేయుటకై మార్గములసరయుటకు, విచారణసంఘము నొకదానిని పంపవలయునని, కోరుచు సర్ సిడ్నీ హెనుగారు కామన్వెల్త్ లో నొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. వీరి ముఖ్యోద్దేశము, ఈ భాగములన్నిటిలో ప్రత్తిపంటను విశేషముగ సభివృద్ధిపరచి, రైల్వే నిర్మాణము నకు ప్రోత్సాహ మొసగవలెనని గన్పట్టుచున్నది. వై తీర్మానము కామన్వెల్త్ సభవారిచే నేక గ్రీవముగ సంగీకరింపబడెను. ఉష్ణదేశములలోని ప్రజలు తెల్లవారికి బస్కికొనుచు, ఆ దేశములో లభించెడి సిరిసంపదలను గ్రహించుటకు మాత్రము వారి కెట్టి యశ్యంతరములేదు. అమెరికా దూది సక్షయి లెక్కవయ్యుటచేతను, దూది ధరలు హెచ్చుటచేతను, చౌకగ దూదిని పండించి యుపయోగించుకొనుటకు బ్రిటీషువారు ప్రయత్నించుట సహజమే. కాని, ప్రత్తిని తూర్పుఆఫ్రికాయందంతటను పండింపవలయుననినను, దేశమందంతటను రైల్వేలను నిర్మింపవలెననినను, పనిచేయువారలు గావలయును. తెల్లవారు వడలువంచి, ఎండయనక వానయనక, యిట్టి పనుల జేయజాలరు. తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రజలకు వ్యవసాయ మటవాటులేబోవుటచే, వాండుకు బస్కికారు. ఇక కూలీ పనిని నేర్పుగ జేసి, తెల్లవారలకు సర్వసృఖములచేకూర్చు గలిగిన భారతీయుల నుపయోగింపక తప్పదు. తెల్లవారి యక్కరలు దీరినపిమ్మట, భారతీయులను తమి వైచినను, ముందుగ వారి సహాయముచే గొనక తప్పదు. సింపుసనుగారి విషయమయి ముచ్చటించుచు, నిజసందర్భములను కొన్నింటిని తేలబరచిరి. సామ్రాజ్యాభివృద్ధికై భారతీయుడు తనకే నెటుల భారబోసినో నూచించి, అన్నిభాగములలోను భారతీయుల నెటుల కష్టపెట్టుచున్నారో వారి నెట్టి యవమానముల పాలియుచున్నారో, సింపుసనుగారు ఎరి

గించిరి. సింపుసనుగారి సత్యకథనమును, కాలనీల మంత్రయగు థామసుగారు భరింపజాలకబోయిరి. ఈవిషయము నుగూర్చి ముచ్చటింపవలదని, థామసుగారు రడ్డుపడిరట. ఏమి వీరి దురభిమానము? సింపుసనుగారి నోరుమాసి సంతమాత్రమున, ఆఫ్రికాలో తెల్లవారు సలుపుచున్న దుండగములును, భారతీయులను భవింపుచున్న దుస్సహమగు బాధలును ప్రపంచమునకు దెలియకుండునా? థామసుగారు కన్నులముసికొనిన, లోకమంతయు మూసికొనునా? భారతీయుల హాహాకారములు ప్రపంచమందంతటను ప్రతిధ్వనించుచునే యున్నవి. కెనియాలోనేమి, టాంగనయి కాలోనేమి, భారతీయులను భవింపుచున్న కడగండ్లు ఎట్టి పాపాణపృథయమునయినను కరిగింపకమానవు. టాంగనయి కాలో భారతీయులయడ జూపుచున్న క్రూరత్వము నితరభాగములలోగూడ జూపుచో, తమకు నిలువ నీడలేదని భారతీయులు భయపడుచున్నటుల, సింపుసనుగారు నడిచిరి. కాని, ప్రత్తిపంటను దలచి కొనియు, క్రొత్తరైల్వేలను దలచుకొనియు ఉష్ణి భూరుచున్న థామసుగారికి, సింపుసనుగారి హితబోధ రుచింపకుండుట ఆశ్చర్యకరముగాదు. కెనియాలో పీఠభూములకు ప్రత్యేకపరిపాలనయిండవలెననిగూడ కోరినవాడు లేకపోలేడు. హామిల్టనుగారిటుల కోరుటలో, తెల్లవారి స్వార్థకరత్వము మిన్నందుచున్నది. పీఠభూములలో తెల్లవారు హాయిగ కూర్చుని సుఖముల సన్నిటిని ననుభవించెదరు. అక్కడనుండి భారతీయుల సందర్శన వెడలగొట్టి, వారిని క్రిందికి తిరిమివైచుటచే, నల్లవారి యంటు తొలగిపోవును. వారి కృషి ఫలితములను మాత్ర మనుభవింపవచ్చును. థామసుగారు తూర్పుఆఫ్రికాలో రబట్టదగినంత లాభమును రాజట్ట నెంచుచున్నారు. కృషిసలిపిన, మిక్కుటమగు లాభము రాగలదని వీరికి దోచినది. తమకి విషయమై సలహా నిచ్చుటకు సలహాసంఘము నొకదాని నేర్పరచెదమని, థామసుగారు వాక్రుచ్చిరి. తీర్మానమునందు గోరినటుల వెంటనే విచారణ సంఘము నేర్పరచుటకుగూడ వీరు సమ్మతించిరి. ఒక్కవిషయమునమాత్రము వీరు మిగుల జాగరూకతతో మెలగుచున్నారు. ఇట్టి విచారణవలన తూర్పు ఆఫ్రికా పరిపాలనమును విమర్శించు నుద్దేశ్యము తమ కేమాత్రము లేదని చాటుటజూడ, వీరి యాతురము వెల్లడి యగుచున్నది. తూర్పు ఆఫ్రికాలో నేభాగము దీసికొనినను, పరిపాలనము నింద్యముగ నున్నదనుట అనుభవైక వేద్యము. ఇకముందును అట్టి పరిపాలన మే కొనసాగుచు, తెల్లవారి స్వలాభ మభివృద్ధి గావలయునని, థామసుగారు కోరు నెడల వీరికిని కన్నశ్చేటివు నాయకులకును భేద మెక్కడ గలజో తెలియకున్నది. ఇంపీరియలిస్టుల నావహించెడి సకుచితభావములే, వీరిని ఆవహించుచున్నవి. ప్రజాభ్యుదయముగాక, శ్వేతజాతివారి లాభాపేక్షయే, ముఖ్యాశయమగుచున్నది. లేబరుపక్ష ప్రముఖులయినను, తదితర పక్షములవారయినను, భారతీయులకు సంబంధించినంతవరకు ఒక్కరితినే ప్రవర్తించుచున్నారు. పశ్చిమాఫ్రికా యవలంబించిన మార్గములద్వారా తూర్పుఆఫ్రికాగూడ అభివృద్ధి జెందవలయునని, థామసుగారు గోరిరి. పశ్చిమాఫ్రికా ఎటుల యభివృద్ధిగాంచెనో దెలుపవక్కరలేదు. ఆఫ్రికాలో తెల్లవారడుగిడిన చోటులలో నెల్ల ఒక్కపద్ధతయే అవలంబింపబడుచున్నది. నల్లవారి సర్వద్రోహి తాము పైకివచ్చుటకే తెల్లవారు పాటుబడుచున్నారు. ఫిచ్చట్టుల జేసినను, యీ యాహయే వాని యట యడుగున నుండును.

మీనుమిక్కిలి భారతీయులను పీడించుటకుగాను వీరి రొకసాకు బయ్యుచున్నారు. ఆఫ్రికాదేశీయులకు వీరు రక్షణ బాధ్యతను వహించుచున్నారట. వారి ఔమమునకు వీరు బ్రస్టిల. అందుచే, భారతీయులకు హక్కుల నిచ్చుటకు వీలులేదట. ఈ వాద మొంత యసభ్యమయినను, ఆఫ్రికాప్రభుత్వములే గాక, బ్రిటీషు ప్రభుత్వముగూడ దీని సంగీకరించుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వముగూడ యీ వాదముపట్ల సానుభూతి జూపుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో జాతీయపక్షనాయకు డగు హార్టిగాజా గారు పునస్సించుచు, ఆఫ్రికాదేశీయులుగాని, శ్వేతజాతియుగాని, యూరపీయులతో బాటు సాంఘికసమానత్వమును గోరరాదనియు, తమకు లభించిన స్థానముతో సంతృప్తిజెంది యుండవలయుననియు, హెచ్చరించిరి. ఏమి వీరి ఉదారాశయము! స్టెబ్బుగారే యనుకొనిన, హార్టిగాజాగారు వారి తలదన్నిరి. తెల్లవారిలో సంతర్నిభేదము తెన్ని యున్నను, భారతీయులపట్ల మాత్రము ఒక్కవిధముగనే ప్రవర్తించుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో రంగాచార్యుల కమిటీవారి మొరలవలన కెనియా భారతీయులకు విశేషలాభ మొనగూడునని తలంపజాలము. లేబరుపరిపాలనమునందే, అధినివేశరాజ్య భారతీయులస్థితి ఇటులుండ తక్కుంగలపక్షముల పరిపాలనయందసలే యాశలేదని కనుగొనవచ్చును. తూర్పు ఆఫ్రికాలో తెల్లవారి యైక్యత్వమును వెంచుటకు, భారతీయులు తోడ్పడగూడదని శపథము జేయుట యను. లేనియెడ హిందూదేశపుకూలీల మరలవాడకొని, వారిని పిమ్మట ముహూతికృల బెట్టుట తటస్థించును. తెల్లవారి యాశల దీర్చుటకు, భారతీయులు ఘోరావమానములకు పాల్పడ నక్కరలేదు. భారతీయు లాత్మగరవమును నిలుపుకొనుచో, తెల్లవారు వారి నవమానించుట దుర్లభము.

ఉద్దేశ్యమేమి?

హైందవ సమస్యపట్ల లేబరుపక్షమువారి యూహ ఎద్దియో తెలియకున్నది. వదంతులమితముగ బయల్పడలు చున్నవి. బొంబాయి క్రానికలుప్రతికికుజేరిన తంతివార్తబట్టిజూచిన, హైందవసమస్య ననుకూలముగ పరిష్కరించుటకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు కట్టుదలజూపుచున్నను, వారిప్రయత్నములు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రతికూల భావముచే నేమి, ఇండియా ఆఫీసువారి విముఖతచే నేమి, విఫలమగుచున్నటుల దెలియుచున్నది. లేబరుప్రభుత్వమువారి సద్భావముచే నేమి ప్రయోజనము? అయ్యదికార్య రూపముదాల్చ నంతవరకు, రిత్తకోర్కెయే యగును. లేబరుసభ్యుల తలంపు లెటులున్నను, లీవ్రమగుమార్పు లెవ్వియ జరుగవనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సలహాలను బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు నిరాకరింపరనియు, పత్రికావిలేఖకులు అభయ మొసగుచున్నారు. మొన్నటిదినము పార్లమెంటు సభలోగూడ, సర్. హెన్రీకెయికుగా రీవిషయమై అత్యాతురముతో బ్రష్నించిరి. కామన్వెల్త్ కు ముందుగ దెలుపకుండ సంస్కరణములలో తామెట్టిమార్పును గావింపమని, ఇండియాసహాయ మంత్రయగు ప్రొఫెసరు రిచర్డుగారు బదులుజెప్పిరి వీరి జవాబు ఆకున కండ్కపోకను పొందకున్నది. పార్లమెంటుసభవారి యంగీకారములేకుండ మార్పు జరుగదని ఎల్లరకు దెలిసినవిషయమే.

కాని లేబరుప్రభుత్వమువారు మార్పులను తలపెట్టుచున్నారా? పార్లమెంటుసభవారి అనుమతిని పొందుటకుయత్నించెద భాగిండు విషయమై రిచర్డు

గారు సందర్భములను బయటపెట్ట రయిరి. ప్రస్తుతపు పార్లమెంటుసభ స్వపరిపాలనాప్రధానమునకు సమర్థింపదని ఎంచవచ్చును. కాని, లేబరుపక్షము వారు ధైర్యముజేసి హిందూదేశమునకు న్యాయము సలహా నిశ్చయించుచో, పార్లమెంటుసభ వీరి నిశ్చయమునకు లొంగియొనను పోవలెను. లేని యెడల మరల త్వరలో ఎన్నిక లయినను జరుగవలయును. అట్టితేరి కొత్తపార్లమెంటుసభలో లేబరు పక్ష మత్యధికస్థానముల నాక్రమింపక మానదు. నాగరికప్రపంచప్రళంసకు పాత్రముగాక మానదు. ధైర్యేచసాహసేలక్ష్మి అనునటుల, లేబరుపక్షము తగినధైర్యము జూపుచో, దిగ్విజయము గాంచగలదు. అందుకుమారుగ క్షతీసందర్భమునందేను ఉలి కులికకడుచు, లిబరలుపక్షమువారి ఎదుట దైన్యముతో ప్రవర్తించుచో, లేబరుపక్షము తన పలుకుబడిని కోల్పోయి అడుగునబడక మానదు. ఒక్కదినమున రెండుమారు లోడిపోయి, లేబరుపక్షము తన నిస్సహాయత నింతకు పూర్వము గనుపరచెను. స్వల్పవిషయముల కొరకు గాక, హైందవసమస్య మొదలగు ప్రధానసమస్యల కొరకు తనశక్తి వంతను వినియోగించి యోడిపోవుచో, ఈ పక్ష మెక్కడ ఖ్యాతిని గడించును. లేబరుపక్షము సమయమునకు దగిన ధైర్య జూపునా? లేక, ఆత్మ గౌరవము కోల్పోయి తన యానికి నెటులకయినను నిలుపుకొనుటకు మాత్రము బ్రయత్నించునా?

ధర్మవరము తాలూకాబోర్డు

తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుల నయినను విధిగ నెన్నికొనుటకు చెన్నరాజధానిలో నింకను తరుణము రాలేదు గాబోలు! స్థానిక స్వపరిపాలనము ట్రాన్సుఫర్డుశాఖయొనను, ప్రయోజనము లేకున్నది. డి. బి. పి. కేశవశిల్పగారు అనంతపురము జిల్లాబోర్డు కిధ్యక్షులయినను, ధర్మవరం తాలూకా బోర్డుకు అధ్యక్షుని ఎన్నికొను హక్కును ప్రసాదింపవలసినదని కోరుకుంటు మిగుల శోచనీయము. తాలూకాబోర్డుకు అధ్యక్షు నెన్నికొనుట కయినను సభ్యులకింకను సామర్థ్యమలవడలేదని వీరి యుద్దేశ్యమా? స్వరాజ్యసభవమునకు దేశమర్హతగాంచెనని, హిందూదేశ మద్దోషించుచున్నను, తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షు నెన్నికొనుటకు మాత్రము ప్రజలింకను అర్హత గడించలేదని, పానగల్లు రాజా గారు భావించుట విచిత్రము. జస్టిసుపక్షనాయకుల వింతచర్యలగాంచి వారిలోనే ముఖ్యులు గొందరు చీలిపోయి సంయుక్త జాతీయపక్షము నేర్పరుచుటయం దాశ్చర్యము గనుపించును. జస్టిసునాయకులు బ్రాహ్మణేతిరాభిమానము జూపిన జాపవచ్చునుగాని, ప్రజలకిని స్యాతంత్ర్యములకు సయితము భంగము కలుగజేసి, అధికారవర్గమునకు తోడగుట, యప్రళ సము. ఈ వాపు ఫోర్టుసెంటుజార్జిగజెటులో, ధర్మవరం తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు పదవికి, ప్రభుత్వమువారిక మహమ్మదీయుని నియమించినటుల, ప్రచురింపబడినది. ఇట్టి యాలోచన ఇదివరకే గలదనియు, కేశవశిల్ప పానగల్లు రాజాగార్ల చర్యలపట్ల ప్రజలలో నసంతృప్తి విశేషముగ ప్రబలియున్నదనియు, ప్రజలుమహజరుల ననేకములబంపిరినియు, అసమ్మతిసభలు చాలచోటుల జరుగుచున్నవనియు, ప్రజలు ఎన్నిక హక్కును మాత్రమే గోరుచున్నారనియు, ధర్మవరం ప్రముఖులు తంతి వార్త నంపియుండిరి. ప్రజల దృఢాభిప్రాయము దెలిసిన పిమ్మట నయినను పానగల్లు రాజాగారు నాహిశేషమును నిలిపియుండవలసినది. ప్రజలకోర్కెను సఫలపంచి యుండవలసినది. మెనారిటీసంఘముల పాతి

ఆంధ్రుల
గంధి మహాత్మని పుజానిధి
లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివరకు		చందాలు	ఇదివరకు	
వి. వెంకటశాస్త్రిగారు		15329-9-10	పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు	
అనకాపల్లి కార్యదర్శి.		5-0-0	6084-9-3	
మునునూరు సూర్యనారాయణ		1-0-0		
శ్రీ కాకతం				
మొత్తము		15335-9-10	మొత్తము	
			6084-9-3	

ప్రజాపూజానిధికి సామ్యునుబుపు చిరునామా:— కా. నాగేశ్వరపు, నెం 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

నిధ్య మను సాకు దెలుపుట కవకాశ మున్నను, మహమ్మదీయు లయినను ఎన్నిక హక్కును గోరుదురు గాని, ప్రభుత్వనియామకమును గోరరు. పేరుకు ప్రజాయత్తశాఖ యయినను, స్థానికస్వపరిపాలనము నేతిబిరకాయవలె నున్నది. ప్రజలహక్కులెప్పుడీవలె నిరాకరింపబడుచున్నవి.

కృష్ణాజిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు నెన్నికొనుట

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగ వ్యవహరించుచున్న డి. బి. బాలాజీరావు నాయుడుగారు తమ పదవికి రాజీనామ నిచ్చిరని, ఇంతకుపూర్వము ప్రకటింపబడెను. వీరు రాజీనామనిచ్చిన సందర్భములు, జిల్లాబోర్డువారి ప్రతిష్ఠ నినుమడింప జేయజాలవు. అధ్యక్షు నికమీద ఎన్నికొనుట కనుజ్ఞయొసంగుడని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచుమాత్రము, కడచిన సభలో తీర్మాన మొకటి గావించబడెను. అతీర్మానముననుసరించి, జిల్లాబోర్డుసభ్యులు తమ అధ్యక్షు నెన్నికొనుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీరించినటుల, యీవారపు ఫోర్టుసెంటుజార్జి గెజటులో ప్రకటింపబడినది. ప్రభుత్వనియామకమువలన గలిగెడికష్టములు, కృష్ణాజిల్లాబోర్డుకు పూర్తిగ ననుభవములోనికి వచ్చినవి. ఇకముందయినను, జిల్లాబోర్డు వారు తగిన యధ్యక్షు నెన్నికొని, తమకు కొత్తగ గలిగిన హక్కును సద్వినియోగ పరచెదరని నమ్మదము. స్వపరిపాలనాశయమునకు సంపూర్ణానుకూలులై, స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి పాటుబడుటకు కింకణము గట్టుకొని, కాంగ్రెసుసభవారు విధించిన నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు ప్రోత్సహ మొసగుచు, ప్రజల సౌభాగ్యమే తమ ప్రధాన లక్ష్యమని భావించెడి వారినిమాత్రమే, ఇట్టిభాధ్యత గల పదవికి ఎన్నికొనుట యుక్తము. అధికారాభిమానులకు ప్రవేశమిచ్చుట ఎంతమాత్రము పాడిగానేరదు. సభ్యులు తమ హక్కును దుర్వినియోగముజేయుచో, తీరని యపకీర్తిగాంచెదరు. ఫలితమేమగునోయని, ప్రజలెదురు జూచుచుండురు.

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభను గవర్నరుగారు రద్దుజేసెదరని తెలియుచున్నది. ఇంతవరకును ఎట్టులెట్టులో బిగబట్టుకొనిరి. ట్రాన్సుఫర్డుశాఖల పరిపాలనాభారమును గవర్నరుగారే వహించిరి. ఇప్పుడు మరల శాసనసభను రద్దుజేసినచో,

రాబోవు ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షమువారుగాక మితవాదులధిక సంఖ్యతో సభలో బ్రవేశించెదరని వీరూహింపవచ్చును కాని వీరియూహ వ్యర్థమనుటకు సందియములేదు. బడ్జెటును నిరాకరించుట వలన, స్వరాజ్యపక్షమువారి పలుకుబడి హెచ్చెను గాని తగ్గలేదు. మితవాదుల పద్ధతులు దేశమునందామోడము బడయజాలవు. కొత్త ఎన్నికలలో తమచర్యలను సమర్థించుకొనుటకును, ఇంక ను ఎక్కుడు తీవ్రాందోళన జరుపుటకును, స్వరాజ్యపక్షమువారి కిధికావకాశము గలుగగలదు. ప్రజేచ్ఛురు బలపరుచుటకు, వీరు బూనుకొనగలరు. జానునెలలో గాని జులై నెలలోగాని జరిగెడి ఎన్నికలకు, స్వరాజ్యపక్షమువారి పుట్టినంతయు సంసిద్ధులై వోటరులలో ప్రబోధముసలిపి, వారి కర్తవ్యమును బోధింపగలరు. ప్రజలలో వ్యాపించిన యశాంతిని పోగొట్టనెంచుచో, మార్గ మొక్కటియేగలదు. స్వరాజ్యప్రధానము నావలనుంచి, నిర్బంధపద్ధతులను మాత్ర మవలంబించుకొలదియు ప్రజల కోర్కె లింకను బలపడునుగాని క్షీణింపజాలవు.

సాధారణచర్య

వివిధరాష్ట్రములందును, సర్దిఫిక్టులు ప్రయోగము సాధారణచర్యయ్యునది. ఇందు విషయమై యనుకొనువారే గనుపించుటలేదు. బీహారు శాసనసభవారు, బడ్జెటు గ్రాంటులను ఏడింటిని తగ్గించిరి. వీరిలో నాల్గుగ్రాంటులను గవర్నరు గారు మరల పునరుద్ధరించిరి. బడ్జెటుగ్రాంటుల నిరాకరణమువలన, అధికారుల కిసుమంతయి యిబ్బడి గలుగుట లేదు. దినచర్యవలె, వారు సర్దిఫిక్టుల ప్రయోగించి, గ్రాంటులను పునరుద్ధరించుచున్నారు. శాసనసభలలోజేరి ఎంతకాలమును వ్యర్థపరచినను, ప్రజలకు విశేషలాభముండదని స్పష్టమగుచున్నది. ప్రజలు తమ శక్తిని బెంపుజేసికొనిన గాని, ముక్తి లభింపదని తెల్లమగుచున్నది. నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమే, అవసరకర్తవ్యమనుటకు సందియములేదు. ఆ విషయమును మరచుట నేరమగును.

బులుసు సాంబమూర్తిగారు:— కేటియశకు

మన శ్రీయుతి బులుసు సాంబమూర్తిగారు కేటిపాడు గ్రామ ప్రజాశ్రమముండిచ్చెత్తుట విశ్వేకరి. వీరిక్కడ నాల్గవినయిండి నెల్లూరలో బడగన్న అంధ్రాప్రదేశ్ కాంగ్రెసునకు

విజయనగరము

కథః మందిరమున కనుమాలయగు స్వ. మాంజీయకు తాల్పా
 కాబోద్ధుడై ప్రసేదించువారికి కోరగా వారు స్వ. మాంజీయగా నంది
 గామకు దళుచేసి స్థలము సంవర్షించి కథః మందిరమున కొన
 గుట కామోదింది తమ యిచ్చ కోరమును వెల్లడించిరి. వత్సవయం
 దిరమునకు ఈ మేనెల యంత్యయమగుచోగా భవననిర్మాణమునకు
 తీర్థవయాక్ష్మములు జరుగుచున్నవి. ఇవి కార్యరూపము దాల్చి
 ననుట కష్టపండించువారేను. పేరనగుమాత్రము క్లబ్బు అను పేరు
 తో వార్తాకర్తలు తెప్పించుచున్న యంత్య సంఘమునకు నంది
 యంతాకో భవననిర్మాణమున కిప్పటికి విలు ఉభించినది. ఇట్టి
 యంత్యమును పోయిట అభిరుచి నలిగించి నందిగామపాఠశాలకు
 మొకమర్త్యప్రధానముగ నెలవేరుటకు ప్రధానకాశములైన శ్రీ
 తానేలదారువారికి నర్తకలు ఇతాస్పర్థులువారికి తాల్పాకావాన
 ప్రయోగ కృష్ణు లగుచున్నారు.

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ ఏప్రిలు నెల 10-వ తేదీ గురువారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	మునుపటి 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షము	మునుపటి 24 గంటలలో వర్షము	మునుపటి 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	89.0	78.1	...	0	44.96
కోరాపుట్
విశాఖపట్టణము	98.2	82.0	...	0	87.09
కాకినాడ	101.9	82.2	...	0	83.09
మచిలీపట్టణము	102.7	82.4	...	0	41.59
గుంటూరు
కర్నూలు	107.5	78.4	...	0.02	24.01
బళ్లారి	104.8	77.1	...	1.08	20.51
అనంతపురం
కడప	106.0	82.7	...	0.09	81.28
నెల్లూరు	106.6	82.9	...	0	87.98
మద్రాసు	99.2	82.0	...	0	50.74
కడపూరు	99.9	79.5	...	0	52.94
జెల్లూరు
సేలము	103.2	75.9	0.08	1.20	89.20
కోయంబత్తూరు	95.6	74.0	0.26	2.27	22.39
తిరుచనాపల్లి	105.3	78.4	...	1.51	28.18
నాగపట్టణము	98.6	83.1	...	0.95	54.98
పుదుచ్చోటి
మధుర	101.9	76.2	0.20	1.00	83.58
పాంబర్	92.0	80.2	...	0	87.00
తిరునల్వేలి	0.91	28.84
తిరుకేండ్రము	85.9	78.0	...	2.11	64.51
కొచ్చిక్	...	80.8	...	2.16	114.51
కాలికట్టు	87.8	79.1	...	8.47	117.16
మంగళూరు	83.4	76.6	...	0.63	125.68
బెంగళూరు	93.3	69.8	...	0.60	85.87
హాస్సాన్
మేర్కాస	77.5	61.8	...	2.58	125.46
రైచూరు
పైలారాబాద్
కార్వార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హోలార్
కొడైకనాల్	70.1	54.4	0.08	1.21	62.18
ఉదకమండలము

సర్కారులు:—ఆకాశము మొత్తమునూ కొంత మేఘావృతమై యున్నది. గోపాలపురంలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 8.6 డిగ్రీలు, కాకినాడలో 6.9 డిగ్రీలు, విశాఖపట్టణములో 4.4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి ఈవధి కములందు 6, 4.7, 4.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కణ:—కడపలో మేఘములు ఒకమోస్తకమున్నవి. తక్కినచోట్ల ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. ఆర్ద్రత సాధారణముగ తక్కువ. పగటివేడిమి కర్నూలులో 4.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపలో 2.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—ఆకాశము నిర్మలముగనే యున్నది. ఆర్ద్రత అంతటను తక్కువ. 6.6 నుండి 8.2 డిగ్రీలవరకు పగటివేడిమి ఎక్కువ. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 10.6 డిగ్రీలు. రాత్రివేడిమి 6 న్నర డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో 8.6 డిగ్రీలే ఎక్కువ.

మారుత్తీరమున రాత్రి పగటివేడిమి విస్తామము ఎక్కువగ నున్నది.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాజ్య, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

మండలి నూనె

నెల నీనా 1-కి రు 0-6-0 ఏ పి సహా 0-11-0 ఈ నూనెను రాచిని ముందు పొట్టు గొలుంటు, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మూనును. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కనిది బ్రేకంగలవ.

అమృతాంజనుమి వీధి బొంబాయి, మద్రాసు

మరణానంతరజీవితము

డాక్టరు ఘోషగారు తనభార్య ఆత్మహత్యమాటాడుట

అలహాబాదు మాదరస్ హైస్కూలు ప్రిన్సిపాలు డాక్టరు ఘోషగారు. ఘోషగారు 1923 ఏప్రిలు 14వ తేదీని యీ ప్రపంచము బాసిపోయిన తనభార్యతో నీక్రిందివిధముగ సంభాషించినది అలహాబాదు 'లిడరు' పత్రిక ప్రచురించుచున్నది. 10 వ తరగతి విద్యార్థియగు త్రిలోకనాథసిన్హుచంద్రగారు మధ్య పనిచేసెను:—

ప్ర:— 1923 ఏప్రిలు 14వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు నీవు చనిపోయినప్పుడెందులకు నీకేమి జరిగెను?

ఉ:— నేనెట్లు చనిపోతిని? మొదటినుండియు తెలిసికొని గోరెదరా?

ప్ర:— అవును, యీవిషయమును, తరువాత నీజీవితము నుగూర్చియుగూడ తెలిసికొన గోరెదను.

ఉ:— మిగడియారములో 4 గంటలైనపుడు నేనీతరమును విడిచిపోవలయునని పూర్తిగా తెలిసికొంటిని. 5 గంటలకు నాకేరములోనున్న ఉష్ణమునకును మహాబహిష్కృతి యొకదానిని వివాదము జరుగుచుండెను. ఎవరో ఒకరు నాజీవమును నాకేరమునుండి బైటికిరావలెనని కోరినది. వెంటనే నాకేరమును వలచుచున్నట్లుల కనుగొంటిని. ఆచలబడుట కాళ్లదగ్గరనుండి ప్రారంభమయ్యెను. నెమ్మదిగా నేను చనిపోతి నని చెలుసుకొంటిని. నేను పోవుచుంటిని ఒక దృశ్యమును కాపితిని. కాని నేను పూర్తిగాపోలేదని కనుగొంటిని. అప్పుడు మాతాత్ముగ ఒక క్షణి నా హృదయమును పట్టుకొని పిసికిచేసి నా ప్రాణమును వివక్షకృతిని దీసికొని అనగా నామేదమునందకు లాగుకొనిపోయెను. అప్పుడు జరుగుచున్నదీయో కొంచెము తెలుసుకొనగల్గితిని. దానినంతను నీకు చెప్పవలెననికొంటిని. కాని అందులకు కావలసిన క్షణియు మాట్టునులేదు. వెంటనే రాయనియొక్క భర్తని వివదించెను. నేను స్మృతిచేడి పడిపోయిన సమయములో నేను జరిగినదియు నాకు తెలియదు. అప్పుడు మిగడియారము కాలము 'అరగంటయైనపిదప నేను మరయొక స్థితిలోనున్నట్లుల కనుగొంటిని. చెనుకటివంటిదేగాదు. తెనుకటి మాటయేలేదు. నెమ్మదిగా నానాతనగృహమును వీక్షించితిని. అది నివృణుగనుండెను. నాకుకోరినదెల్ల సిద్ధముగనుండెను. నేను బ్రతికి యుండగా కలలోనైన రుచిమాచి యుండని వండ్లను గొన్నింటిని తింటిని. ఇంకను యేమైన గావలయునా?

ప్ర:— నీజీవమునకును ఆవిహిష్కృతిని ముఖ్యముగ నీ హృదయమును కట్టి లాగునపుడు గల్గిన సంరంభ ముచుకు నీ కెట్లుండెను?

ఉ:— ఆసమయమున నేమియును తెలియలేదు. స్మృతి దప్పియుంటిని.

ప్ర:— ఈ ప్రపంచములో నీకు ప్రിയమైనవారినిన్ని నీకు ప్రేమగల పనినిన్ని విడిచిపోయినపుడు నీ కెట్లుండెను?

ఉ:— నేను చనిపోవుట కొకగంటముందు యితివరకు నేనుజేసిన పనినిగూర్చియు యింకను చూడనుగదాయని నాప్రింతువుగ పిల్లలనుగూర్చియు చాల పరితపించితిని. ఇప్పుడు నా కట్టి చేయియును లేదు. నేను సుఖముగ నున్నాను. ఇంకను నేను జేయు పనిలో అచ్చటికల నెట్టిభావమును వేధుటలేవు. ఒక్కదానికి మాత్రము నాకు ప్రിയమగు ఆపాతకాల మూలమున మాత్రము నేను యీభూమిపై పురితిని.

ప్ర:— నీ జీవమున పట్టిలాగిన ఆవిహిష్కృతియేదీ?

ఉ:— మికు తెలిసిన మాటలలో నావిహిష్కృతి యేదో వివరించి చెప్పుట చాలకష్టము. అయ్యది ఒక నివృణకృతి పూర్వము జీవించియున్న ప్రపంచములో నాకేక్కి విధేయులై యుంటిమి. మున్నుండుగూడ ఆకృతితో నేజీభావముతో నుండవలయును. అది మరేమియునుగాదు. ఒక క్షణమాత్రమే. కానికీ ఆకారముగూడగలదు. లేదా అదికావలెనన్న ఆకారమును తాల్పగలదు. మికు ఆకృతిని గూర్చి తెలిసికొవలెనని యున్నదా? నేను దానిని ఒక మంత్ర గానిద్యారా బాగుగ తెలియజెప్పగలను. ఈకృతులన్నియును ఆ భగవచ్చక్తియొక్క కాళితయని తెలిసికొని తృప్తిచెందుడు.

ప్ర:— నీవు చనిపోయినపిదప అరగంటకు కొంత ఆహారమును పుచ్చుకొంటి. నీకట్టికేవలము గలదు? ఆహారము నీకు మామూలుగా కావలసినదేనా? అది యెక్కడనుండి వచ్చును?

ఉ:— మిగడిరము భౌతికపదార్థములతో జేయబడినది. నాకేరమున్నచో చాలవరకు నాయుపూరితమై యున్నది. ఇంత కన్న యెక్కువఅంతరము జేయనప్పటికి శుద్ధ నాయురూపమే యేర్పడును. ఇంతకన్న యెక్కువయంతరములు గూడ గలవు.

నేను మికున్న కొంచెమునుంచి. మాకును ఆకలిగలదు. కానీ ముదీర్చుకొనుటకు త్రాగుటకేమైన కావలయును. మాకు పండ్లును మరీ కొన్ని వస్తువులునుగలవు. నేనిక్కడికి వచ్చినపుడు ఆకలి గొంటిని. అలసటచెందియుండుటచేత కొంతమీదగావలసియుండెను. మికు గావలసియున్న యెడల యీ ప్రపంచమునుగూర్చి మరి యొకనాడు బాగుగ తెల్పెదను. ఇట్టివిషయములు మికు జరిగిన కొనగోరునెడల వారమునకు రెండుసార్లు భూతదర్శనముల జరుపుడు. అప్పుడు మికు యీవిషయములగుర్చి మంచినంగతులు తెలియును.

ప్ర:— నీవు మమ్ములను వారమునకు రెండుసార్లు కూర్చోనుచుంటి, పరలోకమునుగూర్చి వారమునకు రెండుసార్లు గవలెననియో నీవుజెప్పవచ్చు. లేక భూతదర్శనములే రెండుసార్లు మాత్రము జరుగవలెననియో?

ఉ:— మి ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినప్పుడు నేను ఆవాతావరణమునుండియు ఆ కూర్చోన్న వారినుండియు కొంత క్షణిని దీసికొనవలయును. కావున ఆకూర్చోనుటలు యెంత తక్కువైతే అంత యెక్కువకృతి నీయగలరు. అనగా రోజును గూర్చొన్న క్షణి బోవుననిగాదు. కాని రోజును జడపునెడల దానికి తగినంతక్షణియే నీయగలరు. వారమునకు ఒకసారియో రెండుసారులో జరుగునెడల యెక్కువకృతి నీయగలరు.

ప్ర:— నీవు జెప్పెదనంటితే స్వర్గముంటేయెట్టిదో నరకముంటే యెట్టిదో వర్ణించెదవా?

ఉ:— నేను స్వర్గమును నరకమును వర్ణించెదను, వినుడు. ఒకమనుష్యుడు పాపమొకదానిని జేసినపుడు వెంటనే శిక్ష గల్గును. కొండకు కొంతకాలమునకు గల్గును. ఏకాకాము అతే నెనగాని ఆ ప్రపంచములోనే శిక్షబడయకపోవునెడల యీ ప్రపంచములో తప్పదు. అనగా మి ప్రపంచములో నుంచివెడల ఆత్మలున్నట్లే యిక్కడగూడ గలవు. మి ప్రపంచములోని పాపాత్ముల నీ లోకము లోనికి ప్రవేశించి పనియరు. వారు ఆ ప్రపంచములో నుండి యెడరు. వారు జహంకష్టకాలమును గడిపెదరు. చాలకాలము వారు ఏకాకులై యుందురు. ఎట్టి అభివృద్ధియు గాంచజాలరు. ఏ పాపమునకు శిక్ష నడభవింపక తప్పదు. మనము ప్రతివారమును, అందరునుగాదు. ఇవినరలో జేసిన కృత్యములకు పూర్వ ప్రపంచములోనే శిక్ష బొందవలయును. నేను పూర్వముజేసిన పనులకై కొంతకాలము బాధబడవలసి వచ్చెను. అశిక్ష మిలోకములోని వారలు తలంచునటుల కొరదాలతో గొట్టుట మున్నగునదిగాదు. కావున నరకమని ప్రత్యేకముగ నొకచోటులేదీ. స్వర్గముగూడ నంతే. కొన్ని ఆత్మలు విచిత్రముగ మి ప్రపంచమును ప్రవేశింపకుండనే వాయు ప్రపంచములో జేరిపోవును. పూర్వపుబుధులు కొందరు యంతకన్న యెక్కువపనుల జేయగల్గిరి. ఇంకను యేమైన అడిగెదరా?

ప్ర:— ఇప్పుడు నీకట్టి భాగమును లేక అభివృద్ధిని తీరముగ గాంచుచున్నా వనుకొనెదను.

ఉ:— మికు తెలియుటలేదా? విశ్వప్రపంచములో ప్రేమ కన్న మిన్నయైన దేదియును లేదు. దాని మూలముననే భగవంతుని పొందగలము. దీనిని మీరుఆలోచించి చేతనైన కనుగొనుడు. నేను ఆ ప్రేమచేతనే, ఆపాతకాలయందలి ప్రేమచేతనే భూమిపై పడితియుంటిని. లేకున్నయెడల నా కష్టము అన్నియు గడవినవి. అభివృద్ధి కెట్టి అటంకములును లేవు. నావలెనే మీరును నిత్యముక ప్రార్థనజేయడు. నాపాతకాల అభివృద్ధికోరక మీరును నేనును ప్రయత్నముజేసెదము. అప్పుడు నేను యెట్టిభాధలేకుండ స్వర్గంత్రముగ నుండును.

కనురెచ్చ లేందుకు?

కనురెచ్చ లేదు. కనురెచ్చలు కంటిని కాపాడు మున్నట్లు మన అనుభవము. కాని కొన్ని జాతుల కనురెచ్చలలో ద్వారములుండి వాటిద్వారా వెలుతురు కంటిలోనికి ప్రవహిస్తుంది. ఆఫ్రికా మహారాజు డొరే ఒకనువు చిరుముగల కొద్దిభూమిలోనికి గురంగును చేసుకొంటూ జీవింపడు. దాక్రింది కెన్నలో ఒకచోట వెలుతురును అడ్డకొక మున్నది. అదివిక ద్వారముగంటిది. కెచ్చజేసుకొని అది చూడగలడు.

కంటి కడ్డును నున్నపుడు, తడిగాను ఉండేటందు ఒక క్షణవదారము అజ్యోకము. కాని ఈకెచ్చలు ఆవభాగమును సరిగల జేయుచుండును. ఏదైతా వైకెన్ను గడ్డమిడకపుడు ఈవదారము అజ్యోకమై దానిని బైకి త్రొక్కివేయును. కాని ఎట్టికడి నీటిజంతువులకు అజనరములేదు. అందుచేత చాలాకముల జేతులకు రెచ్చులలేనేలేవు.

కొన్నిటిలో మూడోరెచ్చున్నది. దీనిద్వారము కంటిని కృతకమునుండుట, మిగిలిన రెండు కంటిని కాపాడును

విదేశ వార్తలు

భారతదేశ వ్యవహారములు

కోవాటు హత్యదారులు

భారత సంస్కరణములను

మార్చుట లేదు

లండన్ ఏప్రిల్ 8:— అష్టక శుభవృక్షాభిషేకమునకు ప్రవాసమునకువలన 28 గురిలో రెండు కోవాటుహత్యదారులను చంపుట లేదని వాస్తవ భూమిగారము మీద 3 కేసులలోనియే అష్టక ప్రభుత్వమువారిలో ఈ విషయమై ఆశావేషమును సాధ్యమైనంతవరకు వీరిని బట్టినట్లు ప్రకటించెదమనియు నివర్తనగారు బదులిచ్చిరి.

అమీరు అభయప్రదానము

ఈహంకరులనుబట్టి యిచ్చెదమని పాకిస్తాన్ ప్రావింస్ దేశని అమీరుగారు చెప్పెదా? వీరి వీరపుడు పాకిస్తాన్ అని కాస్తా మిన్నగా రదిరి.

అవును అమీరు అభయమిచ్చిరి నివర్తనగారిని.

భారతదేశ సంస్కరణములు

కామస్వరూపికి ముందుగా తెలియజేయవలసినది ఏక భుక్త్యవారము భారతదేశ సంస్కరణములను మార్చునది నరేంద్రాచారి కేసులలో నివర్తనగారు బదులిచ్చిరి. ఇండియాగర్న మెంటులకు కమిటీలో వచ్చుచు వున్న అసలవని తోచి వస్తును పార్లమెంటుకు వెళ్లెదమని కమిషనరులను విచారణగర్న మార్చులను ప్రకటించెట్లు వీరిని ముగిసెనుగారు నుడిచి తని హోమియన్ గారు తెలియజేసి.

పార్లమెంటు వారిని అడ్డంకున పెడియు లేదనియు కాని ఏమార్చునైన జేయదలచినపుడు ముందుగ పార్లమెంటువారి తెలియజేసినవలసి కేసుల గారు నూచి.

ఇండియాలో వున్న వీరిని బ్రిటిషువారికి అభివృద్ధి జేయు విషయమై ఆలోచించుచున్నారని నివర్తనగారు తెలియజేసిరి.

ఇండియాలో పరిశ్రమ అర్థము నిలబెట్టు భాగ్యరస వహించు ప్రతిభావారిని నిరసించి దూరమొనరున వారిని గా పొదుటకు పరిశ్రమలను దీసికొనుటకు కానములను గావించునది నరేంద్రాచారి వీరిని గురించి తెలియజేసిరి. ప్రత్యేక కానములు అసలవని లేదని నివర్తనగారిని.

భారతదేశ పరిస్థితులు

స్వరాజ్యవాదులయెత్తులుక్షీణించుట

లండన్ ఏప్రిల్ 8:— 15 వేదని కామస్వరూపిలో వైక వంటు కర్మగారు భారతదేశ వ్యవహారములనుగర్న అడుగ బోధి సుగ్రులవిషయమై ఇండియాకార్యాలయ ప్రభుత్వము వారు కలవరపడ వచ్చునని తెలియజేయుచున్నారు.

భారతదేశములో పరిస్థితులు చక్కగ అసలవనియు న్నుతయు సంస్కరణలను ఆమోదింపి నవారములో వీరి జేరు వారము బయటకువచ్చునని నవర్తనగారు ఇండియానుండి తెలియచెప్పెను.

భారతదేశ కర్మగారు: నుగర్న మంత్రివర్గమువారు చాలాద్రుణులనుగర్న, వీరు ప్రత్యేకసంఘముగ ఎన్ని యోగమువేయులను ఈవిషయమై గావించెను. కార్యకర్తలు కర్మగారు కొంతవరకు భిన్నాభిప్రాయములు వాచినను డిల్లీ ప్రభుత్వమువారి సలహాప్రకారము వైటునాం ప్రభుత్వమువారు ఇండియాకార్యాలయప్రభుత్వమువారు ఆచరించెను.

స్వరాజ్యవాదులు తమయెత్తులను ప్రారంభించిరి. కాని ముందు కార్యకర్తమునుగర్న వారి కేమియు తోచకున్నది. చాల కష్టపడుచున్నారు.

కాత్కాలికముగ స్వరాజ్యవాదులలో జరిగిన కొంతవరకు భారతరాజకీయతత్వము విశేషముతో ప్రకటించి సంస్కరణములను పనిజేయుటకు ప్రారంభించుచున్నారని ఆకరమగు వార్తలు భారతదేశమునుండి తెలియచున్నవనుచున్నారు.

మరాఠ్ దేశము ప్రభుత్వముపట్ల నువ్వుకగ మైత్రికాక ముతో మెలగుచున్నారని నవర్తనగారు తెలియచున్నది.

(ఇంగ్లీషున్)

అధినివేశ భారతీయుల విచారణసంఘము

పాఠంభ సభ

లండన్, ఏప్రిల్ 8:— నేటియెడలయైన అధినివేశ కార్యాలయమున అధినివేశ కార్యదర్శికి ప్రాసంఘమువారికి ప్రభుత్వమువారికి జరిగెను.

భారతసభ్యులు అలిసియున్నపుడు వీరికి చిరునవ్వు, ఆ గాఖాన్ గారు, హోమియన్ గారును ఇందులో ఉన్నారు.

నవర్తనగారు కాఖులము తిరుగబాటుగ ప్రకటించు 1200 కర్మగారు నాకానికార్యాలయమువారు తనిలోనుండి తాత్కాలికముగ తీసికొనిరి.

నరేంద్రరావుగారు ప్రాంతీయ ప్రావిన్సు చీఫ్ కమిషనరుగ నరేంద్రాచారి గారు రారట.

నవర్తనగారు విశేషంగ కార్యాలయమున అగ్గో సోచి యాచరణ జరుగును.

నరేంద్రాచారి మ్యూన్ గారు ఇండియా నిరసించునందు విరాములెడి ఒక ముఖ్యమగు కంపెనీలో జేరెనరట.

ప్రపంచనాకానికార్యాలయము

పోయి: మూడుమాసములలో నిరసించునందు ఎక్కువ కర్మగారు జరిగెను కావించుకంపెనీలో జూపుచున్నది. కాని 12 నెలలు పూర్తయినందు కొంత కర్మగారు అన్నది.

ఆఫ్రికాలో రంగుజాతులు

పార్లమెంటు సేనాని సలహా

లండన్, ఏప్రిల్ 8:— యూనియనులో రంగుజాతుల వారును, జేకులును సమానసామిక కర్మగారులను గోరరాదని పార్లమెంటు సేనాని సలహా వచ్చింది. రంగుజాతుల నియోజకవర్గమువారిలో తెలియజేసెను. డిక్షిట్రీకా కరలతో బాటు కావించునది తమస్థానములలోను నిరసించునది గుర్తించెనది. పార్లమెంటు సేనానియందు నవర్తనగారు గుర్తించెనది. విశేషంగ రంగుజాతుల గావించెనది.

మాస్కోలో రాజద్రోహవిచారణ

స్థానిక విద్యార్థిమను, స్త్రీలను సాంఘిక ప్రజాస్వామ్య వాదులను రాజద్రోహమునై విచారించి 4 గురు నుద్దయిట మరణశిక్షనిచ్చిరి. మరొకరిని 6 నుండి 10 జైలుకక్ష నిచ్చిరి. స్త్రీలకు 7 జైలుకక్ష నిచ్చిరి. ఇతరులకు 5 జైలుకక్ష నిచ్చిరి.

పాయింకేరుగారి విజ్ఞాపన

మాస్కో ప్రభుత్వమునా డిల్లీ దాడులకులను నిషేధించెనది. ముందుగా ఆలోచించియు ప్రజలకును కలవరపడుచున్నది. అట్టిపరిస్థితులను చంపుట ప్రపంచములో విద్యార్థిలకు కొంత గలుగును. ప్రపంచముయొక్క దురదృష్టముగ నుండును. చాల విచారణలమై: దని విశేషంగారికి కలుగునది. (వెంచినపు కర్మగారు రివియమై ఇంగ్లీషువారిలో మాట్లాడిరి. ఇంగ్లీషు కర్మగారువారుగా పాయింకేరుగారి సలహాను ఆమోదించెను.

కుమేనియా బల్గేరియా మున్నగురాజ్యముల

మైత్రిని పెంపొందిజేయుట

కు స్వామికు గురువారము గానున్న కుమేనియా రాజకీయ పరులకు పరాముల స్వాతంత్ర్యమునకు గొప్ప ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. పరాములను కుమేనియనులకును సంబంధమును గల్గించుకొనుచున్నారు. పోలండు కుమేనియాను పరాములను గమనించుచున్నారు. ప్రాచ్య యూరప్టుయందు యుద్ధమునకు పూర్వమును పరిస్థితులను ఏర్పాటు జేయుటకు పోలండు, కుమేనియా జుగోస్లావియా దేశములపై (వెంచినవారు ఆధాంపడి యున్నారు. ద్వారములు దగ్గరనున్న రాజ్యముల సామభూతిని సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. సంధిపరిణామ ప్రకారము ప్రాచ్యయూరప్టుదేశమున కాంతిని స్థాపించుట కుమేనియాను కష్టము. అందుచే (వెంచి రాజకీయ లాభముల కుమేనియా రాజకీయలాభముల ఒకటి. జర్మనీకర్మగారు పోలండు జుగోస్లావియా బల్గేరియా మున్నగురాజ్యముల లెక్కచేసి, తూర్పురషియానుగూర్చి క్రొత్తయూరప్టు ముందుకేనుట కుమేనియాను అందురు. సార్వభౌమని సర్పించుటకు 28500 ప్రాంతముల భూమి జేరును.

ఆంగ్లేయులను 24 లక్షల రూపాయలను హరించుట

బొంబాయి 24 లక్షల రూపాయలను పోర్టరీచేసి మోసపుచ్చిని ధావన్ దేవిమలాగ్ గారిని లండనులో అరెస్టుజేసి ఇండియానుండి కాగియును వచ్చువరకు చెరసాలయం దుంకిరి.

ఎన్నికలలోందరచే వచ్చుచువరాజు ఆగిపోవని వచ్చెనయ్య ఎన్నికలు ప్రారంభించినప దక్షిణాఫ్రికాకు వచ్చెదరనియు అవుడు అన్నిపక్షములవారును వారిని సర్పించెదరనియు స్పష్టమైనాని తెలియజేసెను.

సామ్రాజ్యపు టాడంబడికలు

హోమియనుల ప్రతిపత్తి

కనడా పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్ ఏప్రిల్ 8 రాత్రి 7-55:— టైమ్స్ పత్రికలో టూరంటోనుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

పార్లమెంటు లాసేను ఒడంబడికను ప్రకటించుటను అంగీకరించరలె నని అడుగడుండుటచే మును బ్రిటిషు వారు లతో ఒడంబడికలను జేసికొనుటలో క్రొత్తదానిని తెలియజేయుచున్నది. ఈస్టిండియా చాల ముఖ్యమైనది. ఒకడులేక ఇద్దర బ్రిటిషు వారు ఇతర బ్రిటిషు వారివారిని సంబంధములేని వారిని లాగించునది జేయుటకు ఒడంబడికలను జేసికొను ఏర్పాటులను గూర్చి ముందుగా వీరి మ్యాటర్ ప్రీవెన్సు వ్రాయుచున్నది.

మాట్లాడుట గెజటు ఇట్లు వాకొనుచున్నది:— ఈ లాసేను ఒడంబడిక కనడా ప్రత్యేకలాభములేదు గాని బ్రిటిషు ప్రతిఘటనకు కనడా ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణవిశ్వాసము నుంచి: మిగిలి.

అంతర్జాతీయకర్మగారు అన్నచో ప్రతి ముఖ్యమయములను కనడా అసమాది చెల్లుటలు తనిచేయరలె నని కొందరు కనడావజల ఆభిప్రాయము కాని కనడా ప్రతి పత్తిగా, సామ్రాజ్యముగారిని అభివృద్ధిగాని తోడ్పడవలెను.

అట్లుగను యాద్యులకు సలహామేరుడై వారెలా ఈ ప్రతిపత్తి దేశమును సుదీర్ఘంచెదరని ప్రకటించబడినది.

దేశ భ్రష్టుడైన గ్రీకు రాజు

జురల తన్ను కా జాగా నంగీకరించి సింహాసనమును అధిష్టించ జేయరలెని ప్రజలకును కరణములు సంవేషించెను. రాజ్యమును స్థాపించుట కేంద్రీకీకరముల గాని (వోల్క్సుట చాల అస్వామియనిరి. రాజ్యాంగవిశ్వాసము ప్రకారము సార్వభౌమని హక్కులను కర్మగారులను నిర్వహించుటకు సంపూర్ణాధికార ముండవలె ననిరి.

ఆస్మికమరణము

కామస్వరూపిలో పత్రికాప్రచారము (వాసికొను గది లో మాంచున గర్మియును: పక్షకాల్లెఖి జేయుడై నీయు అను వారకు ఆస్మికముగ వృద్ధములు ఆగిపోయి నెలగూరి: వైద్యకర్మము నిష్పయోజన మాయెను.

క్రొత్తఇటలీ వార్ల మెంటు

ప్రభుత్వకర్మగారు 375, ఇతర పక్షము వారు 160, ప్రజాపక్షమువారు 88 స్థానములను గోల్పోయిరి. వారి బలము ఇప్పుడు 40. ప్రజాస్వామ్యసాంఘికవాదులు ఇప్పుడు 25 మంది యున్నారు. 57 స్థానములను గోల్పోయిరి.

వాటర్లు మతెన

ను మరల క్రొత్త టైటులకు నిర్పించిరి. మరల క్రొత్త గట్టుండుము: తాత్కాలికముగ జేరకంలెనను జేసెదర.

బ్రిటిషుపరిశ్రమలను సుంకీంచు చట్టము

అగ్గు 10 వ తేదీలో ఆఖరము. దానిని మరల ఎక్కువ కాలము అమలులో బెట్టుట ప్రభుత్వమువారు లెలుగుట లేదు.

ఇంగ్లండు లార్డు ఛాన్సలరు తల్లి హల్డేను గారికి ఇప్పుడు 9 వ సంవత్సరము గడుచుచున్నది.

మాలవ్యాగారి ఉపన్యాసము

పండిత మహాశయన మాలవ్యాగారు సామాన్య కాసనసభలందు పన్నుల చట్టమును నిరూపించినపుడు మార్చి 7 వ తేదీకి 8 గంటల కాలము దీర్ఘముగా సభకు నిలిచిపోయిరి. ఉపన్యాసమును సంపూర్ణముగా నీడినది ప్రజలించుచున్నాము. ఆర్థికసభకు ప్రవేశపెట్టిన పన్నుల చట్టము సభలో విచారింపవలసిన ప్రతిపాదనకు నేపథ్యముగా నుండును. నేనట్లు చేయుటకు వలస నాయునుగల బాధ్యత నెత్తిగియు చేయుచున్నాను. నేను నూచించుచున్నాను యీ సభ వారసునియందు గల లాభనష్టములను బాగుగ గమనించి యిట్లు నూచించుచున్నాను. పన్నుల చట్టముయొక్క యోగ్యత యోగ్యతలను గూర్చియు, సభవారు విల్లు నంగీకరించుటను గూర్చియు, అంగీకరించుటలో ప్రభుత్వమువారికి పాటు సభవారికిగల బాధ్యతను గూర్చియు, అంగీకరించినచో నూతన బాధ్యతను వహించు సభ్యులను గూర్చియు ఆర్థికసభకు నుడిపించుటయు నామాటాగడముగ వింటిమి. ఇవన్నియు విన్నవీరిన, ప్రజల ప్రతిభిగా నుండి నాతో నేనును నే కోడు నానుటినానికి దానిని సభవారు విచారించ నంగీకరింప గూడదని నూచించుటయు అవలంబించవలసిన ఉత్తమార్గముగా దొరుకును. నేనట్లు భావించుటకు నేక కారణములు గలవు. న గ్రహించుగా వాటిని వెలువ ప్రయత్నించెదను.

యదృశమున ప్రభుత్వము ఇండియా డేజీలలోని కాశ్యాంగ విభాగము హిందూ డేజీలకు జరుపుచున్నట్లుగా కాంగ్రెసు దెలియును. యదృశము జరుగుచున్నట్లుగా బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు హిందూ డేజీలను అంగీకరింప సహజము మొదలైనది. 10 లక్షల పైత్యమును బంపెను. అంగీకరింప నమూనాజేసి 200 మిలియనుల రూప్యముల ధన మొనంగెను. యదానంతరము అనేకమంది అంగ్లేయులు మిత్రమండలి విభాగమును హిందూ డేజీ నియంత్రణ సహాయమును బాగుగ మెచ్చుకొనిరి. అప్పటి ప్రభావామాత్యుడు తనసహజమున ప్రేమితుడు కామస్థుసభలో ఉపన్యాసమును దిగువపాఠ్యముతో చేసిరి. "మహాశయన గేడ్ల సోదరభావము కుడిరకం. అదియంతటితో అంత మొందవలయు గాక" ఇండియా డేజీలను సభ్యుల తొలగి బ్రిటీషు డేజీలను నిలిపివేయుటకు స్వతంత్ర దేశముగా నుండగలది తెలిసిరి. సంస్కరణల చట్టము ప్రవేశపెట్టుటతో నుండు ఆకాశంబులమైతిమి. దేశమంతయు తన అయిష్టమును స్వప్రకారము తెలియజేయును. అదివారులని పోలన బహుగౌరవము గలకారణము, మిగిలినవారి లింగము అనబడు వారుగూడ, కేంద్రప్రభుత్వమునకు కొంత బాధ్యత యోగించు వలసియుండెనని తెలిసిరి. వారి కోర్కెలు మన్నింపబడలేదు. చట్టము యిప్పుడు 1919 ఇండియా ప్రభుత్వకాసన మను రూపమున అంగీకరింపబడి కాసనమైనది. ఈ చట్టము ప్రకారము రాష్ట్రములలో ద్వంద్వప్రభుత్వ మేర్పడినది. ద్వంద్వప్రభుత్వము మూడే ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకును ఇప్పుడు దాదాపు ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విభాగము నిర్వహించుచున్నది. దీని వెలువలకు అధికారియుగాని, అధికారకేంద్రముగాని సంబంధించునని నేను వలంపను. ఇప్పుడు నిజమైన ప్రాతినిధ్యముగల నూతన కాసనసభలకు వచ్చి తోడనే గల దృశ్యమేమి? మధ్య రాష్ట్రములలో సభ్యులు బడ్జెటును నిరూపించిరి. మంత్రులు తమవలెవులకు రాజీకామా నిచ్చిరి. నూతన సంస్థనూతను తేదీ / వచ్చును పరిపాలించుకొనవలసినవచ్చినది. 200 రాష్ట్రమునందు, ప్రతికలలో దెలియునది నిజమయిచో సభ్యులు బడ్జెటును నిరూపించునన్నది. అచ్చటనుండి నెట్టేరి నీరులు చూడను. ఇట్టివి తలలలోని యథార్థ భావము మరుమలసి నదిగదు. సంస్కరణల చట్టముగల ప్రవేశపెట్టబడిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వమున, నిసియట మధ్య ప్రాంతములలో సభ్యులు చూచిన మార్గమున కంటె నెక్కడ తీరే మనసునయు చట్టసభ్యుల మొదలయు నుండను. తరగ రాష్ట్రమున గూడ అట్లు జరుగ గలదు. ఇతర రాష్ట్రములలో నీ ర్య ఫక్కి చూచించుటకు సభ్యుల సంఖ్య చాలదు.

మూడేడ్ల సంస్కరణముల యనుభవము

సంస్కరణముల పరిపాలన రాష్ట్రములలో మూడేడ్లు గలిగెను. వారి కృషియు హెచ్చింపబడినది. ద్వంద్వ రాష్ట్రములలో తప్ప, మరి యెచ్చటను ప్రజల స్వేచ్ఛవలననే మిథి వేసములలో మంత్రులు నియమించుట. ప్రజలకు ప్రతినిధులనుండను మంత్రుల పరిపాలనకు కొన్ని కాలము చూచింది. సంస్కరణముగా ప్రవేశపెట్టిన ప్రాంతములలో నెక్కడ హిందూ యందున్నట్లు రాష్ట్రములలో వెల్లడియ్యెను. ప్రజల త్రము చేయబడిన పరిపాలనాకాళులు అనవసరము పాఠ్యములు లేని పాటు ఆహారమునకు పనిపాలని చూపు కప్పగించిట్లు

ప్రజల కప్పగించినది తెలిసికొనిరి. ప్రజలకు తృప్తికల కృషిచేసి, ఆర్థికసభ యావనము లేదు. ప్రజలు చేసిన సేవకు తగురీతికి అభివృద్ధి యావనము లేదు. చాల విచారకర్మమును నమభవము గలిగెను. రాష్ట్రపాలనముగూర్చి ఒకటి చెప్పవలసియున్నది. ఈయభిప్రాయమునందు అధికారసభ్యులు అధికారకేంద్రము గూడ నాతో నేకీభవించునని తలంచెదను. ద్వంద్వప్రభుత్వవిభాగము నిర్వహించెనది. దానిని ఎంతవరకు నాకన మొదలై పాటివెట్టి నేరొక యోగ్యముని నిధానమును దానిపైనే నెలనొత్తిన సంకల్పమంది. ప్రజలకు ప్రభుత్వమును గూడ ప్రేమో కావలసి క ము గ మందును. గవర్నరు గారికి సంపూర్ణాధికారము వచ్చింది. ఇంక సంస్కరణల యి వ స ర ము లే న ం డ గ నే లా వ్చి పాలన మొనరింప వచ్చునని కొందరు ఉద్యోగాధికారులలో తీవ్రవాదులు భావించుచున్ను. కాని వానితో నేను అతిస్పృహతో నుండును గలది. ప్రభుత్వముగారు తమకు సభ్యులనుగా బాధ్యతను వహించెనది. తమ సహాయము లేక చరిపాలన మొనరింప వలసినదని ప్రభుత్వమును దృఢముగ నెత్తి గుండెరి. ఇట్లుండ ప్రజల కృషియును తిరుగు వారి యభిప్రాయములకు కృతీరేకముగా జరిపాలించి యెంత కాలము ఉద్యోగాధికారులు నుతో నుండున నుండగలరు? కాసన నిట్టి పరిస్థితియు ఉద్యోగులలో తీవ్రవాదులను దృఢపరుచును. వీరి సభ్యులు. వారి కంఠ్య చాల తక్కువగా నున్నవని తలంచెదను. నేను వారి కకాళము మొనర్చుచుండును. వారు దృఢముగా కావలసివచ్చును. కాని వీరిగా జించు ఉద్యోగాధికారులందఱు గూడ వ్యవస్థ ప్రభుత్వ విభాగమున నుండు వలసివలసినది. నిర్వహించుచున్నది రజావంతు నది. యింత అంత మొందెదలెనని వలంపనుచు.

కేంద్రప్రభుత్వము

ఇంక కేంద్రప్రభుత్వముగూర్చి విచారించు. కేంద్రప్రభుత్వము వ్యవహారములందీ. లేదా మొదలుకంటె. (ఒకప్పుడు మొదలు కావరదు) ఎవరో మొదలు కావరదమయ్యారు. అట్లయిన వ్యవహారములమీద (ఇంకొకరు: — రెండును కానేవు కాని నేనాటిగా దలంపజాలె. కేంద్రప్రభుత్వసభ్యుల నెం ని అవసరమయి నాన్వేషణ లేదు. వాతో జేయజాలెను కేంద్రప్రభుత్వ అవసరము తీర్చియివేసియు అవిధానము పన్ను ఎల్లవరిచేయవలసి పాతమై హిందూగా వాదించు చున్నదనియు నేను జెప్పవలసింది. ఇందుకు ఈ సభలోనివారే గాక లింగము దేశముగూడ నంగీకరించెదరని తలంచెదను. ఈ ధానము పరిశీలించెనది. దీని సమయమున కొ డితియ. ఒక వెదయోజనకర్తనుండి యీ సభకు సభ్యులు యెన్నుకొనబడెదరు. ఇందు ఎన్నికసభ్యుల సంఖ్యయే అధికముగా నుండును. వీరికి కన్నును నూరుజేయుటకు కష్టము కొనగి సభి కాం ముందు. కానీ వీరికన్నులు తెలుసునాచేయ బడిన పన్నులధనము వెచ్చించుటయందగి రమణద. గత మూడేడ్లలో ఈ సభవారి కలవాడైన 41 కోట్ల నూతన కన్నులు నిరూపించెదను. కాని యీ ధనము వెచ్చించుటయందెట్టియధికారము సభవారికి లేవరదెను. ఒక్కడొక మారణ దెలివెనను. ప్రభుత్వముకల 60 కోట్ల కృషియును వీరికన్నులలో యవగ ములేదు. ఇట్టిచో ప్రజల ప్రతినిధులుగా వచ్చిన సభ్యులయనసభ కష్టముగా నుండును. ఇది వ ర టు, వై ప్రా యి గోరు, ర వ ము ట్టు ను న్ని ఏదెనయందునకు సభ్యులతో సంప్రదించి యేరితిగా చేయవలసినదియు నిశ్చయించుచుండెను. అకొంతవరకు గ్రహించ వలగా నుండెను. కాని, ప్రభుత్వ పరిపాలనా విధానమునందీ యంత్రమును ఏర్పాటుజేసి, అనగా నెంతో జెప్పెట్లు సామజము 10 లక్షల కృషియును కాన్వర్జు కర్పించి, ప్రజలమీది నిశ్చయము పొందెను. విధి కాంక్షల ప్రజలయొక్క కమార్తమును కాలమును కృతజేసి, తప్పించిన సభ్యులకు పన్నులనుగూర్చిన అధికార మొనరింపబడినవో, నిట్టి కాసనసభ నిట్టి మూటలకు సభ్యులు గు. అ స ం త్తి ప్తి క ర మ యి స ది గా నుండును. ఇట్టి మనీషి యేమి? ఈ సభవారి నేటినుంచే మిమలైన కమార్తముల నేనులు : అవు. ఇతర విషయములకు వచ్చి విచారింపవలసిన చివ్చో పన్నుల విధింపవలసివచ్చును. ఆ పన్నులను వెచ్చించు అధికారము ప్రభుత్వమువారికి గలదు. అట్టియేగాక వారి యధికారి యగు స్టేట్ నెక్రెడిటరీకి అభివృద్ధియును అధికారము గలదు ఇది యోగ్యప్రభుత్వమువారి యావనము లేదేను. వాటియొక్క ము సభ్యులకయే అగిన ఋణముల చేయవచ్చును. 1921 సం॥ న 7 మిలియలరేలు కడ్డీ ఋణముల చేసెను. (ఒకప్పుడు: — నాటి 7 వో) ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమృద్ధిని గెగోనలేదు. వారికి దెలియ నేలేలియదు. నేను

జెప్పినది. తమైనదిగూడ నగోరదను. ఇండియాలో సలస్కరణల చట్టముల ప్రకారము పన్నుల చట్టము నానాదిం చుటకు హక్కుగల యొక సంస్థయగు సామాన్యకాసనసభకు దెలియబడదని నేటి కార్యవర్గ సభ్యులు సభిము జేసెదమన్ను, దీనిముల నెచ్చి: పరచును. ఈ సభవారు లీకమిమను నియమం నిర్వచనము తీర్మానించుచుండెరి. ప్రభుత్వమునా లా ప్రాంతమును పొడిచుట లేదు. ప్రేమిమను నిజమింపజాలెను, ఎన్నిక సభ్యులచే నానాదింక బడిన పన్నుల ధనమునందీయే వెచ్చించు దేశముగా సంచరించుచున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులకు ప్రజలములలో నెక్కడైన సాటిగలదా? కేవలము ఎన్నికలకు కాన్వలించుటకే యెన్నికావ్యములు నెక్కడను ప్రాంతములలో నమగం దర్శముగలదు. కాని యీపద్ధతి, ఉద్యమకర్తలకు ను ను కొన్ని కార్యములకు కారణముగా నుండవలసివచ్చునన్న యీహిందవద్ధి నెలంగ పాఠ్యము గాదు.

అధికార కేంద్రముల కోర్కెలు

సామాన్య కాసనసభ యీరితిగా నుండ, ముందుగా మూలించి, దానిని బాగుజేయుకై ప్రభుత్వమువారికి మగ్గి సహకార మొనక నిశ్చయించితిమి. మన మొక మరుగుగొడి మి. అది, యీమట్టు స్వభావాలన మొనంగవలెననిగాదు. విశాపి యెలు, భారతీయులు, ఉద్యోగులు, అధికారకేంద్రము యెల్లరు గూడెయన్న రాండుచేదియ సమావేశముగానించి, క్షయంపాల పైత్యము దంజవేయచున్న మేము కృతజేసిమరి మన కచ్చి జెప్పియో, లేక యీసమస్యను బాగుగ పరిచిన మావలన అన మనో నేకీభవించనివారే తప్పవనిగని రజావుజేసికొనటయో జేయవలెన కోరితిమి. ప్రభుత్వమువారి యంతకంటె సహాయము మొదలైన కోర్కెలు ప్రభుత్వమువారి కదుగలవనిగి కాక నుండులేదు. దీనికి ప్రభుత్వం మేమి? భావించుము సంస్కరణల చట్టము కేంద్ర నొసంగబడిన అధికారముకంటె యెక్కువ బాధ్యతలను వహించాలని లలికి.

గా 1 ర మాటాగెను. వైలిగాను (దేశీయంగ సభ్యులు) ఇట్లెప్పుడు చెప్పబడినో గా 1 సభ్యులు దెలియబరచునాని నాకు దెలియవు.

మాలవ్యాగారు:— వాటిలో పాల్గొను రికి నాకన్న యెక్కువ దెలియును. ప్రభుత్వమును దానికంటె నెక్కువ స్వభావాలన నాకులకు భారతీయులు కలియుండలేదని గా 1 జేకి యాంగ సభ్యుడే యనుచుండును.

గా 1 మాటాము హెయిలి:— నేనందుల కోర్కెగొనను. గా 1 సభ్యులు భారతీయులు యెక్కువ అధికారమునకు తగియుండలేదని నేనట్లు నిదియచున్నాను. ఊరక నన్న నిదియచుచున్నట్లు అయినట్లు దెలియును.

పండిత మాలవ్యాగారు:— గా 1 సభ్యుడు జెప్పి దియు నేను జెప్పి దియు కర్తవ్యములలో చూచింపండి యున్నవి వాటిని నేను మరల నడుపుచున్నాను. మనము స్వభావాలనకు లిగియుండలేదని అయిన నిర్వచించి యుండెను. హిందువులకు మహమ్మదీయులకు కల్గుత లేదనిజెప్పి యెన్నియో నిదర్శనములు జూప మొదలిడెను. ఈమట్టున స్వభావాలన గ్రేగోనుటకు జేకపరిశీలు కలియుండలేదని నుడివెను. దేశమును కాపాడు కొనుగునరర మనలేదని నను. ఈవిషయము గుర్తింపక తీరదగి ను. అయిన జెప్పినదంతయు నేను మరల నిచ్చుట కేకయ్యెట్లు జాలను. అయిన జెప్పినదంతయు మనకోర్కెలను నిదర్శుటకు ఇవన్నియు ప్రతిసంభవమని తెలివెను. ఈరీతిగా నుడివిన వారాయనబడదెగాదు. గా 1 ఆర్థికసభ్యులనుగూడ ఈవిషయమున కొన్ని ఉపన్యాసముల నొసంగెను. స్వభావాలనా ప్రకర్షి యుకై జేయు లలిద్దలగా లేని పరిపాలన నుడివెను. ప్రభుత్వమునాని ఆ గ్లేబిసభ్యులీరితిగాబలుకు చాల ప్రారముగా నున్నది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు విస్తృతజేసిన విద్యాభివృద్ధిలై భారతీయులంత కృజ్ఞులుగా నుండిరో వారికి దెలియును విద్యాలాభములు యెప్పుడును గమనించుచుండురు. కాని గత. 40 యే డ్లనుండి పరిపాలనావిధానమును నాగరికతా ప్రభుత్వములతో పాటు నదిగా నుండలేదను యభిప్రాయముతో ప్రభుత్వవిభాగములను నూర్చుగోరుచున్నాను. అంగ్లేయులతో, బాధ్యతాయోగ్య ప్రభుత్వము వచ్చింపు యీ దేశమునందుండెను అంగ్లే యనవార్యులకు సహాయముల తమ జేకపరిపాలనవిధానమున తాము నిరూపించుకొనుటయు భాగము గలిగియుండునట్లు ప్రభుత్వవిభాగము మార్పులెని 1885 కలి కాంగెను ప్రారంభించుది వాటినుండియే తీర్మానములై తీర్మానముగానింపబడు మున్నని యీ యావ్యతలగుండును లేదా యెరుంగవలసియుం డెను. ఈకోర్కెలను సరిగా గుర్తించుటలేదు. ఇంక నెక్కడ మాన్యు జేవలెనని నేను మేము గోరుచుండగా, ప్రజలలో

७३

శిశువారాజాదు, ఏడియెరి: నంబో స్వెంటు మేన
ప్రేమియ్యో మొదలు పుట్టా, అట్టిను పెన్నను నిశ్చి సుండి
సామ్యూల్ రు 6000 ల గజహరిచె నను పరమ్యుగిడె నరెయ్య
జేయబడిను. (అ|| పే||)

వృత్తాంతలేఖలు

బొంతల కోడూరు (ఒకవిలేఖరి)

మార్చి 29:—నిన్న యాదయం గంగాంకుడ లాల్ గుండును వారిచే శ్రీరామేశ్వర తాలూకా ప్రాంతముగా నియమించబడిన శ్రీయ్యత పూజిపెద్ది నువ్వురావుగారు మా గ్రామమునకు విచ్చేసిరి.

నేటిమధ్యాహ్నము 4 గంటలయిన తరువాత రామయం దిరమిపెద్ది కాంగ్రెసువారి ప్రతినిధుల బహిరంగసభ జరపబడినది. సాటి-భక్త అభ్యుత్థులుగా నుండుటకు శ్రీ మాన్మూర్తి ప్రకాశగారు గావించిన కడిగి మెకటెరుగులగారు శ్రీరామేశ్వర తాలూకాను దానిని శ్రీరామేశ్వర రావుగారు బలపరిచిరి. శ్రీ మాన్మూర్తి వెంటటెరుగులగారిచే సభ్యులెల్లరకు నువ్వురావుగారు పరిచితులుగా చేయబడిరి. తాను సభకు నుమారు 100 మంది హాజరయిరి. అంతట శ్రీ నువ్వురావుగారు తమ గాఢభారతమును సభ్యులెల్లరకు సంతోషపాఠములను పంపివైచుచు క్రతివారిని కాంగ్రెసుభ్యుల 7 ఛేరికిని యాశ్చర్యము పంపించిరి. స్థాపించుటకు గురిచియు ఖద్దర్ పానుభ్యులను గురిచియు 500 నాణే వివరములతో నుమారు 25 గంటల మధ్యనిందిరి. అతఁడభ్యంతరము సభకును సభ్యుల గాఢమారముగా నుమారు ఇతరులనుండి సభ్యులు చేరిరి.

పట్టుకొలీ పరిశ్రమసంఘము

తిగి రాతి 7 గంటలకు శ్రీ నువ్వురావుగారు పీఠభద్ర సీతారామరావుగారి న్యాయవాదిగా రావుగారు వడిగి వెంటటెరుగులగారు కోలి పీఠభద్రస్వామిగారు పరిశ్రమరావుగారు 25 యిరా 15-20 మంది సంఘవివరముల చర్చించుటకు శ్రీ వెంటటెరుగులగారు మేడపెద్ది తిగి సమావేశమైరి. నుమారు 9 గంటలవరకు చర్చయిరి.

అంబోలు

శ్రీ వేంకటేశ్వరగ్రంథాలయ తృతీయ వార్షికోత్సవము

శ్రీ వేంకటేశ్వర గ్రంథాలయ తృతీయ వార్షికోత్సవము మార్చి నెల 30 తేదీని గ్రంథాలయభవనమున జయభరముగా జరిగెను. సభాభవనమున శ్రీ శివారామరావు, శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ వివేకానంద, మహాత్మాగాంధీ భారతమాత ప్రభృతుల వాయుపటములతో పది మహోపహారముగా సలంకరింపబడినది. భగవద్గీతాసంకరమున పరిష్కారములనుండి విచ్చేసినసభ్యులకు 50 వాదపల్లి నాన్నారావుగారు స్వాగతము నిచ్చిరి. అంతరమున శ్రీశ్రీశ్రీ ఇజ్జతాసార్ కందుకూరి బాలసూర్యప్రసాదరావు బహద్రుడు శ్రీ జమీందారు ఆఫ్ జేబిడి వారిని ఏలగ్రామముగా అగ్రాసకాగపతిగా నెన్నుకొనిరి. పిమ్మట అభ్యుత్థులకు కర్పూరపాత్రాలంబులనుగా జేసి కరతాభ్యుత్థులుగా వింపబడినది.

పిమ్మట అభ్యుత్థులు పుస్తకభాండాగారముల గురించియు విజ్ఞానాభ్యుత్థుల గురించియు ప్రపంచ పుస్తకభాండాగారముల గురించియు పూర్వకాలమున మన భరతఖండమునకు తక్షశి ఉజ్జై నీ నలు దా మెదలకు ప్రాచీనగ్రంథాలయముల గురించియు, ఆగ్రధుల శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ తాలూకా గురించియు

పోతరాజు జగన్నాథ పండితరాజుల శ్రీరామల కవిత్వముల గురించియు ప్రతిభగలవా రెట్టివారో, గ్రంథాలయము సరల సామాన్యజనోపయోక్త మగునట్లుగా చేయవలయుననియు గ్రంథాలయముందు 25 గంటలవరకు సంఘసేవ, భాషాసేవ, విజ్ఞానసేవ అనియు 12 నవభాగభగవద్గీతాగీతీ పరిశోధనముగా సంఘముల కార్యదర్శులగునట్లుగా నుపన్యసించిరి. పిమ్మట కాంగ్రెసు పంత్కీగారు వేదిక సభ్యులకు చదివిరి. బ్రహ్మశ్రీ పెద్దనాని లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిగారు భాషానుగరించి నాథములగు నాథ (పానీ) గాంధీయు ముచ్చటించుచు నుపన్యసించిరి. ఇంతటితో ఉదయమున సభ ముగింపబడినది.

మధ్యాహ్నము మరల భగవద్గీతాసభలో సభ ప్రారంభింపబడినది. బ్రహ్మశ్రీ పెద్దనాని లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిగారు లిపిసూర్తి అభ్యుత్థులవివరములను చెలిపిరి. శ్రీయ్యత వివాస ప్రాద సభ్యులారాజుగారు కావ్యగవనమునూర్తి దీర్ఘపాఠ్యము గావించిరి. శ్రీయ్యత సయ్యయ్య 25వార్షిక సాహిత్య గారు పురాణకవ్యము-మరలను గురించి ఉపన్యసించిరి. బ్రహ్మశ్రీ యాశి కాం భక్త గారు ఆప్యాయగములు భక్తిసూర్తి విపులముగా నుడిచిరి. శ్రీయ్యత పూజిపెద్ది నువ్వురావుగారు జాతి యవిద్యనుగురించి యుపన్యాసము నిచ్చిరి. అంతరమున శ్రీయ్యత గుర్తి రచయితగారు గ్రంథాలయముల పాత్రాలను వారి పరస్పరసంబంధమును ర్పి చక్కగా ముచ్చటించిరి. శ్రీయ్యత సాణింగిపల్లి పరమేశ్వరగారు గ్రంథాలయముల విజ్ఞానమును సంఘసేవ నూర్తి ఉపన్యసించిరి.

అభ్యుత్థులు ఉపన్యాసముల గ్రంథాలయములకు సంబంధించిన వివరములను ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట, పాణిగిపల్లి పరమేశ్వరగారు సభ్యులకును అభ్యుత్థులకును, కృష్ణాపూర్వకం దనము లభించుచు సభకు ముగింపజేసిరి.

ఈరీతి రీత్యాసముల ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడినది.

1. రీత్యాసము:—శ్రీ వేంకటేశ్వరగ్రంథాలయ బీరువా నిమిత్తమై అభ్యుత్థులకు శ్రీశ్రీశ్రీ ఇజ్జతాసార్ కందుకూరి బాలసూర్యప్రసాదరావు బహద్రుడు శ్రీ జమీందారు ఆఫ్ జేబిడి వారిని ఏలగ్రామము చేసిన ఇతరులను రూపాయలకు యీ సభ వారు వారిని ఆభివందించుచున్నారు.

2. రీత్యాసము:—శ్రీ వేంకటేశ్వరగ్రంథాలయ సంఘమునకు శ్రీ జేబిడి జమీందారువారికి కావ్య అభ్యుత్థులుగా నెన్నుకొనడ మైనది.

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులను సులభముగా చికిత్సచేసికొన దగిన 600 యోగములు గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి 1-4-0 వి. పి. అ 6 ఆయుర్వేదచంద్రిక:— వైద్య, ఆరోగ్య, కారీ, వస్తు గుణ, చికిత్స మొ॥ వ్రాయబడు వైద్యపుత్రిక. సం॥ చందా, రూ. 2.8-0, మాదిరి యుచితము. 2 పి. శి. ఏ. అందుకో, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

తేలునుందు

వెల సీసా 1-కి రూ. 0.8-0. వి. పి. ససా 0.12-0. తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలు కాటువలన విషము నెత్తురులలో ప్రవేశించును. బాధ నడుములవెంట వైద్యనము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటను బండపారునట్లు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినచోట కొంచము మందు పోసిన బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గలుగొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది, అమ్మతొంజనం దీపో, మకమును బొంగుగాను

మైసూరు గుబ్బి ద్రమాటిక్ కంపెనీ వారు

చెన్నపురి ప్రజలు ప్రత్యేకముగా కోరుట చే చెన్నపురిలో నుండువాటి కన్నిటికంటెను మిక్కిలి అదృతముగాను, విశాలముగాను నుండు నూతననాటకశాలయందు, క్రొత్తపరదాలతో

కబీరుదాసు నాటకమును

బ్రాడ్వేలో నెం 9 గల, జకరయా ఆపరాభవనమునందు

12-4-24 తేది శనివారం రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రదర్శింతురు ముఖ్యగమనింపు:—క్రొత్తనాటకశాలయందు అనేక ఎలెక్ట్రిక్ ఫానలు (వివరములు), మార్పునటకు అనుకూలమైన స్థలములు, పూర్తిగా క్రొత్తపరదాలు మున్నగు సౌకర్యములు గలవి మా పోషకులు గమనించవలెను. ఈ క్రొత్తనాటకశాలలో మే మే మొట్ట మొదట నాటకమును ప్రదర్శించుటకు ప్రారంభించితిమి. టి. ఎచ్. వీరన్న, ప్రొడ్యూటరు.

చిత్తూరు

కాలస్థితి

ఏప్రిల్ 8:—ఎండ తీక్షణముగా నున్నది. మధ్యాహ్నం 12 గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు జనులు సడు కష్టము చెప్పుటకు నలవిలేదు.

జలాధారములు

ఏప్రిల్ నీళ్లు లోతుకు పోయియున్నది. ఎంతతోడినను నల్లయిననుక అనుపడుచున్నది. బ్రాహ్మణపీఠిలో నుండు జనుల సకలికిగాను మునిసిపాలిటీవారు ఏర్పరచియుండు చలమలొని నీళ్లు స్నానమునకు అనారోగ్యముగా నున్నది. పురవాసులున్న మునిసిపల్ చేరుమెన్ వారున్న కలసి యొచించి నీటి వివరము గురించి తగు ఏర్పాటు చేయవలయును.

విందు

నిన్నటిదినం సాయంకాలం లిబరల్ క్లబ్ మెంబర్లు వారి యొక్క భవనములో మ-రా-రా-శ్రీ, అసిస్టెంట్ కలెక్టరు కుదువాగారిని సంగ్యులకు మార్చిసండుకు వారికి విందుచేసిరి. జిల్లా కలెక్టరువారు అయిన క్రాప్టాగారిని నీలగిరి జిల్లాకు కలెక్టరుగా మార్చిచేసిరి. వీరికిబదులు మ-రా-రా-శ్రీ, రావు సాహెబు రామరావుగారిని నేమించిరి. వీరు నిన్నటిదినం చాణ్డీ పుచ్చుకొన్నారు. క్రాప్టాగారు చాలా మంచివారు, ప్రజల యోగక్షేమమును బాగా గమనించువారు.

శ్రీరామవిలాససభ

శ్రీరామ భక్తజన సమాజము అనిన్ని శ్రీరామ విలాస సభ అనిన్ని రెండు సంఘములు వుండినవి. రెంటినిన్ని ఒకటిగా చేర్చి రామవిలాససభ అని నామముపెట్టినారు. ఇందుకు మ-రా-రా-శ్రీ రావుబహదూర్ టి. వి. రంగాచార్యులుగారిని యావజ్జీవిత పర్యంతం ప్రెసిడెంటుగా నేమించియున్నారు. ప్రతి సం॥ ర మున్న యుగాదిపండుగనాడు సభయందు పంచాంగ శ్రవణము చేయుటవాడుక. ఈ సం॥ రమునందు నిలిచిపోయినదానికి కారణమేమో తెలియలేదు.

నాటకము

ఉగాదిపండుగనాటిరాత్రి శ్రీ రామ విలాససభవారు గజేశ నాటకశాలలో చిత్రనీయము అను నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

పోలీసు

మహారాజశ్రీ జిల్లానూపరింటెండెంటుగారు రైస స్కిన్నురుగారు లీవుటిసికొనిరి. ఆయన స్థానములో మురారిరాం వరీఫ్ ఖాన్ బహదూరు మహమ్మద్ అలీ సాహెబుగారిని నియమించి యున్నారు. ఈయన గడచినవారం ఛాణ్డీ పుచ్చుకొన్నారు.

దర్బారు

4-4-24 తేదిన సాయంకాలం 5 గంటలకు మన జిల్లా కలెక్టరుగారు ఒకదర్బారుసభచేసి మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ డిస్ట్రిక్ట్ బోర్డుయంజనీరుగారు రైస రావుసాహెబు రామస్వామి అయ్యరు వారికి రావుసాహెబు బిరుదు పరికము నిచ్చిరి.

న్యాయస్థానము

ఆక్టింగు మునశరుగారు రైస పార్థసారధిఅయ్యంగారు వారు మంచి ఓర్పుగలవారు. కక్షిద్దార్ యొక్క వివాదాంశములను శ్రీమములోనే గ్రహించి వాయిదాలు వెంచక త్వరలోనే విచారింపి వైలుచేయుచున్నారు. ఈయన చాణ్డీ తీసికొన్నది మొదలు యిదివరకు నుమారు ఒకటిన్నర నెలకాలము అయినది. ఇంతలోపల 100 నెంబర్లుకువైగా వైలులు చేపీయున్నారు.

రయిలువే

ఈయారి గయిల్ వేస్తేవనునందు ప్లాట్ ఫారములో జనుల సౌకర్యమునకు నీటికొళాయి ఏర్పరచవలసినది చాలా అవశ్యకము. ఈ కొళాయిని స్థాపించినయెడల జనులకష్టము నివర్తియగును. (విలేఖరి)

తిరుచునాపల్లి మిరాసీదారుల సంఘము

తిరుచునాపల్లి ఏప్రిల్ 8:— తిరుచునాపల్లి తాలూకా మిరాసీదార్ల సంఘమున బార్ నూడి తాలూకాదార్ల సంఘమును ఏర్పరచబడినది. 8 నెలలెక్కుండున కనుకతీని వెలుపుచు నీసంఘములకాది రీత్యానుల గొన్నది. టి. ఎ.

కాదు. క్రింద నొకటివఱు మఁదుమన్నది. దానివై నొక పిఁ గాఁజేటిల్లి వున్నది. దానిలోని నీర్లు సలఱవఱుచుచున్నవి. ఆ కాగుమన్న నీర్లలోఁగఱునిద్రలోఁగన్న పట్టువురుగుల కాఱులను దెచ్చివేయుచున్నార. ఆ కాఱులలోని పోగునందుకొని యం త్రమునకు దగిలించి యొకవఱుమన్నదు కందెనుట్టుచున్నాడు. ఆ లెక లెకలాడుచున్న నీర్లలో వేఱుగ నె పాకమాపురుగుల పో ట్టులు కాబోలు ఓపుటన్నన వగులుచున్నవి. ఆవచ్చిన పురుగు లు కుకకుకయుడికిన నొదర్లలో నాయంలెత్తు జల్లునిద్రనే కుప్పవడియున్నవి. వానినుండి దగ్గంధము వెదలుచున్నది. అభీ భర్షణవహ్నుఁలు గాఁచినంతనే నాకరీర మాపాదమద్రుక మొక్క మాలు కంపించెను. మనస్సులరెయి క కాచికలయ్యెను. ప్రవర్తక కాలా సందర్భశోభానాముగూడ నన్నుల్లి నిర్బంజనైతిని. ఏమ ఁమున నాజీవహింసాదృశ్యమును కన్నులార గాంచితిని యాత్మ ఁముననే పట్టుకస్త్త్రుఁలు పరిత్యాగ్యునిఁజమును. అ సర్వం త నితి. “హింసాపరమో ధర్మః, ఆర్థవత్సర్వభూతాని, అను న మూ ల్మధ క్మ మూ త్ర ముల ప్ర పంచ కం త ము కందెకమంపిర పారితభూమి నందు, పాపురహంస్తే మేనకఁడిలు చెందియచ్చిన రాజవర్షలు అదయించిన భూలభృమూఁకుల, ఆహింసామర వాంప్తికైగభి. లంగనిదివిజబుద్ధదేవుఁడయించిన భూమభూమి నందు, పాపముల నాలువోసెడి భూవభూమియును ను, గోవును పఁమదైవమయిగా బూజించు కైతరమామిడిను కేలభులంకార విజుత్వముతోలు కెంతటి జీవహింస జరుగుచు న్నది (ఈవఱుల వఱుకువచ్చటికి కనకమ్మకారి సలఱులు దుఱు ముచె దగ్గలికవదెను. కన్నులనుండి రెండుకన్నీటిదించువులు నేల దాఱుచు) పట్టుభోగ్యుఱువు. నిత్యజీవనమునకు దానియెవయోగ ములేదు. అది లేకపోదానను మానవుని మఱుగద గణించుటకెట్టి యబ్బందియలెను. కాంచీ వారివరహునిపేర్చింపటనే మన గాఱు బ్బామే కల్పింతురునుగాని మన గొప్పకఱునకు మూఱునలేదు. పట్టుకస్త్త్రుఁలు కట్టుబొసినగాని వరువులేదు. అయిత్వర్వనిన్నా ములేదు, అనుదినమున పోయి చాలకాలమైచుది. నెగావట్టు ప క్రమముగా గాఱువిన నేరానికేమ ముట్టికో నాకేయాశ్చర్యముచుచు న్నది. నాదు మఱుల నాకే పట్టుకస్త్త్రుఁలు వాచినను నాపట్టు

బట్టలపై యనువులర్పించిన తుదకీటకముల మృతకరములు ద
మృతానియందవందములు గోచరింపవు. చూడుడు! ఈ బట్టలపై
యెంత దళసరిగా నున్నదో! ఇంతపట్టు కుదుట లభించుటకు యె
న్ని కీటకముల శార్కశివరూపము గాఢమో! యెంతమారు కల
త్రాసినాడు. మియ్యంకలెట్లు జలదీరించినో, మృత్యుల యెంత
భోగములకు బలియగుచున్న యాయుర్యకీటకముల తీరింతువు
ఈ గాని యివి యాచార్యులకు కట్టుబాటుగా కావునము!

సూర్యమృగము:— ఇతర జీవహింసార్యమైన యీప
ట్టుకప్రయత్నం పవిత్రమైన మనుష్య ప్రాయశ్చిత్య భావించుచు
లనో! తెలియదు

కౌశ్యమృగము:— మనము నిశ్చయించిన మాత్రమున
లోకమున కట్టుక ప్రపంచమునదిలేదు. ఇది పురాతనము.

నేను:— లోకముగదని మనముగి లాభము లేదనుట
గమనితము. ఎవరదయార్ద్రబుద్ధివారిది, ఆత్మబాంధిరములతో
కట్టులేని మానవులు లోకవాంఛితములన్ని కానివలరా?

మంగళాంబికాదు:— నానంతయు తీసినది. ఇక నేనీ
వీక్షణ గట్టుకొనను.

కౌశ్యమృగము:— జదివెగారా! నాజుట్టిపాదములకు
జెప్పితిని. నాచూడయేదనను నేను వెల్లడిచితిని. అంతయు
గాని నామెగమోటువలన మాత్రము మీ తీవ్రము లహిమృ
గవలదు. ఇందువల్ల నే నేను మీత్రసంగములలో బాల్గొనకుంటి
ని. మీనిర్బంధములన నాజుట్టిపాదము చెప్పవలసి వచ్చినది.

మంగళాంబికాదు - మీకాచిరికవలదు. తెలియనివారికి
దినయాజెప్పుట దోషముగాదు. ఈచీరదర్శిని మొదలు దీనిని
సరిపకా వలదానిని నేను ఆలోచింతున్నాను. నానంతయు
మెరతు తీరకనే నేను మీరదకు తెచ్చితిని. విషయము పరి
ష్కార మగుటచే నామృతము చాల సంతసమగుచున్నది. ఈ
చీరను మాతమునకుంబి, యాదని ప్రతిజ్ఞాపాలనమునకు నా
సంతోషమును దెప్పి దీనికి బదులుగా నాలోక స్వతేజస్వీ చీరను
బంపుచుని యుత్తరము వాయువును. దాన నాకిండు సంతో
షించును. నామనస్సు సంతృప్తిచెందును.

సూర్యమృగము:— మంగళాంబికాదు నేటియన్ని
కరీతులలో స్వచ్ఛమవర్ణమని స్పష్టమైనది.

కౌశ్యమృగము:— అవును.

నేను - అవును.

కౌశ్యమృగము - మిత్రత్వములారా! ఈ చీరాంబర
ముల హింసాస్వరూపము కృతమైనది మొదలు మన కడుకు
నూలు వస్త్రముల విలక్షణములయ్యెనదిగాని స్వరూప మత్యం
త పరిమితమైనదిగా దాని ధారణము ఇహకలహేత్యేక సాధన
ముగా నాకు గానింపుచున్నది.

అందఱును (హర్షముతో) సంతోషించుచు. దానియొ
గ్యతఃకట్టడే. "అహింసా కరమోక్షమే"

సోదరిలీలాదేవి,

ప్రకటన

నేనున్నా యెలూరుగ్రామ కాపురస్తులు
రాజశ్రీ, నున్నా నాగేశ్వరరావు 2 నున్నా మల్లి
కార్జునుడు, 3 నున్నా గంగరాజు, 4 నున్నా
చంద్రశేఖరం, 5 నున్నా భీమరాజు, 6 కొండూరి
నారాయణరావుగార్లున్నా కలసి మోతే నర
సింహరావు పవరుపేటకొట్టు అనేపేరుతోనా
పెట్టుబడితో కిర్యానాయలు వగయిరా ఆయిచ్చు
వ్యాపారమున్నా అచరరీతులు సహింప వ్యాపార
వచ్చున్నా దీనినాము నగరు వ్యాపారం ఏ 31-3-24
సం॥ తేదీనుండి నిలిపివేయడమైనది గనుక సదరు
ఫరములకు యివ్వవలసినవాకీలు నాకుమాత్రమే
చెల్లించవలెను యీ సంగతి సదరు ఫరం తో
వ్యాపారంచేసిన వారందరు గమనించు కొరు
చున్నారు.

మోతే నరసింహరావు

జమిందారు. విష్ణుపేట అండ్ గుండెపల్లి యెన్టీట్టు.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరి అయిదురూపాయల నేపథి పట్టు విడుపు జ్వరహరి.
ఇది పురాణ ప్రమాణ మొకటి. గమస్త్రీమణి మోసును
అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మతకలహములు

జడ్డికోర్టు తీర్పు

1923 మే 26 లో జరిగి కొట్లాటల సంఘర్షణమున చేయి
బడిన కేసులో కిక్కి పడిన వారు జడ్డికోర్టుగా అత్యున్నత
సెషన్సుజడ్జి హిందూమతాల సంబంధి (మగ్గుడు) తదనూచు మంది
కానూన్ ప్రకారము రి గుర్తింపబడినవారు.

తారకేశ్వరమునతగ లాటలు

మంగళాప్రసాదాని తారకేశ్వరమున విశ్వానందస్వామి
శిష్యుడు హిందూనామముల ప్రచారములను ప్రారంభించినందున
తొందరగా కలుగునట్లు అంజెను. సలహాతీయము ప్రచారముచేయు
విషయం. తమకు కలిగిన యిబ్బందులన్నయూతికలు తెలుప
వలెనని హిందూనామములను తాము లోపదానినను చేయుట
తమని మహాంతు పరుమాహాయను కరపత్రములను ప్రకటించిరి.
7 వ తేదీన విష్ణు గల్లెరు జరిగినది. దుకాణదారులు వెంటనే
దుకాణములను మూసివేసిరి. సబుబీబజారు ఆఫీసరు అచటికి
మహాంతును విశ్వానందస్వామిని కలిసికొని మాట్లాడి తగిన
ఏర్పాటులను చేసెను. 8-వ తేదీన జేరబంధు దాసుగా కడటి
కేగి చాలయది స్త్రీలు పురుషుల కడ్డ సాక్ష్యము పుచ్చుకొనిరి.
అచట కలకరము చాల ప్రబలముగా నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సంయుక్తపరగణాల మితవాద సభ

అలహాబాదు కి ఏప్రిల్:— సంయుక్త పరగణాల మిత
వాద సభ, ఈనెల 18 వ తేదీన అలహాబాదునందు జరుగును.
ఆ సమయమున, ఆంగ్ల భాషన కార్మిక ప్రభుత్వము కమ్యూటరుల
పను, ఇటీవల ఆదియందు ప్రభుని ప్రపంచములన గలిగిన పరిస్థితు
లను గురించియు ఆంగ్ల భాషన కొక మితవాద రాజకార
పద్ధతి సంపుటను గురించి విమర్శించబడును. ప్రతినిధులు, ఆహ్వాన
సంఘములవారి యతిభులుగ నుందురు. వారేమియు చెల్లించ నవ
సంములేదు. అధ్యక్షుడు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగ నుం
దురు. ఆం ప్రె.

ప్రభుత్వోద్యోగి, 1½ లక్షల నవహరించుట

కొచ్చిను, ఏప్రిల్ 9:— కొచ్చిను సంస్థానమున ఎక్సైజు
నూపరింపెందెట్లు ఆఫీసు మేనేజరును, ఎక్సైజులం వెంటలు
ప్రొద్దు అధికారియు నకు కె. ఎస్. నుండకే ఆజ్ఞాపకానిని.
కొచ్చిను పోలీసువా రీదినమున సరిపాడ్డు ప్రాంతములలో కఠోర
కట్టుకొని ఆరెన్సుజేసిరి. తక్కు తెక్కులను వ్రాసి తీరదు రు 1½
లక్షల సర్కారువైతము కడపరించె నని చెలియుచున్నది. ఇది
వరకు తీరకు తప్పించుకొని మాసీకి పారిపోవు నుద్దేశముతో
అల్లావేసినెను. కాని తరువాత నాప్రయత్నమున వదిలి ఎర్నా
కులము వచ్చి చాచూరమున నున్న చిన్నిగ్రామమున దాసుకొ
నెను. కొచ్చిను పోలీసువాడు వారయదినములనుండి తీరనిని
తెదకుచు నిప్పుడు కట్టుకొని ఎర్నాకులం కుబ్జయింపనం దుం
చిరి. ఆం ప్రె.

ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయోపసంఘము నెల్లూరునందు

గూడును

గూడర సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల ౧౫ వ తేదీవధ్యా
హ్నము ౪ గంటలకు నెల్లూరుపురమున ఆంధ్రకాంగ్రెసు కార్య
నిర్వాహకసభ జరుగును. ౧౬ వ తేదీ వధ్యాహ్నము ౪ గంట
లకు నెల్లూరుపురముననే ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసుసభ జరుగును.
సభ్యులెల్లరు విచ్చేయవ్రాధి కులు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభలో ఆలోచింపవలదు
విషయములు:—

(౧) కాకినాడలో కాంగ్రెసుస్థానక చిన్నమును
నిర్మించుట (౨) మహాత్మా గాంధీపూజానిధిని ఎక్కువ త్వరిత
ముగాను మరుకుగాను విమోచనముకేర్పాటు (౩) రాష్ట్రీయ
సేవాదళము నేర్పరచుట (౪) జాతీయవిద్యావిధానమును నిర్ణ
యించుట, జాతీయవిద్యాలయముల నిర్మిద్ధిపరచుట (౫) అస్పృ
శ్యతానివారణముగూర్చి ప్రచారము (౬) సంస్కృతమును
గూర్చి మేలుపాక కాంగ్రెసుకమిటీవారి లేఖ (౭) మ్యునిసిపల్
సంఘములను, జిల్లాతాలూకాకోర్టులను అసహాయవాదులు వక
పరమకొనుటనుగూర్చి శ్రీయుత వేలూరి సత్యనారాయణగారి
లేఖ (౮) ఇతర విషయములు.

ఆ. కాళేశ్వరరావు,
కార్యదర్శి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఏప్రిల్ 10-వ తేదీ గురువారము

(1) ధాన్యములు

వనియాల రూ 1-కి రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0 నుంకు
లియ్యము బస్తాలు	మొదలు, వరకు.
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 18-0-0	14-0-0
సెల్లాబి ,, డిటా ,, 16-8-0	17-0-0
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి ,, 16-8-0	17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9-0-0
నవ్వులు ,, ,, 24-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 12-0-0 రు 18-4-0
పెసగలు ,, డిటా ,, 8-12-0	9-12-0
పెసలు ,, డిటా ,, 10-12-0	11-0-0
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0	18-12-0
ఉలసలు రు 164 ,, ,, 7-8-0	8-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె రూ 1-కి	రు 165-0-0 170-0-0
నెయ్యి రు 1-కి ,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం వేరునెనకపప్పురూ 1-కి ,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0	58-0-0
వేరునెనకనూనె గానుగ రూ 1-కి రు 140 మి.కా.నూనె 187	
అముదము నూనె రూ 1-కి	రు 155-0-0 157-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు రూ 1-కి	రు 165-0-0 170-0-0
మారపసుపు ,,	రు 125-0-0 130-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) రూ 1-కి	రు 70-0-0 100-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45,	50
కాళవానీ పాయకట్టు ,,	రు 60, 70
తెల్లము రూ 1-కి	రు 50-0-0 65-0-0
చింతపండు రూ 1-కి	రు 26-0-0 42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం రూ 1-కి	రు 80-0-0 82-0-0
చదరం ,,	రు 80-0-0 86-0-0
రవుండు ,,	రు 80-0-0 88-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రు 78-0-0 82-0-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 25-6-0 25-8-0
సవరను 1-కి	16-7-8
ఇత్తడి రూ 1-కి	రు 295-0-0 300-0-0
కాగి డిటా	రు 840-0-0 860-0-0
అస్కా చక్కర రు 1-కి	రు 51-8-0 52-0-0

(7) రంగులు రలిజరైన

అవుకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు	రు 90-0-0
కొట్టి కృష్ణుడు	డిటా

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త:— పారిసంది రామశాస్త్రిలుగారు
ఆంధ్రభాషామహానందలి తదనుబదితము నన్నియధట్టా
కుడు చించిన ఆంధ్రవ్యాకరణమున కిది చక్కని తెలుగు
వ్యాఖ్యానము. ఆ సేక ప్రాచీన భారతవ్రతులను విమర్శించి
వచ్చుచున్న నూతనముల సంస్కృతాంధ్రములందు ఆంధ్ర
భాషాక్షయల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అభూత్యముగు
నా శ్రీ. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృత్వము కాదను
నా పదములన్నియు సప్రమాణముగా ఖండింపబడింది. భాషా
నేనకు తెల్లని మాఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము తెన్నియో
గలవు:—

వెల 0-12-0. పోస్టేజీ వేలు.
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము - చెన్నపురి

కలరామాత్రలు

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0.
అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

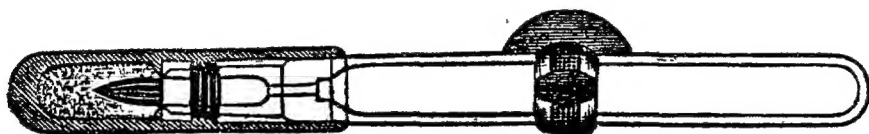
అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులొదొరకును

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కిరూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

సెల్ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్స్ వేనా

సెల్ ఫిల్లింగు పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అప్టే లియా, మొదలగు ఖింతములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూజాతమునందు కూడ మిక్కిలిముగా జనాదరణమును పొందుచున్నది.

సాదరణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టపాతక బయలు "ఆ గేట్" గాజుపాతక నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచియెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుష్పనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుము.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.

అంతవరకు రాసీయవద్దు

నేడే

కమిసీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కబ్బి రోగమున్నను, కిరో మాంశ్య మున్నను, యిది దివ్యమధనము

వెంట్రుకలు బిట్టుట గాని, గరుడుగ గాని యుండదు

మీ వెంట్రుకలు మరల యొప్పుటే సులభమైనను గల్గి వట్టుకలె నుండి సులభము ముందు.

ఈ రోజుననే దీనిని తరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుబిట్టుదునో కనిపెట్టుదు

కమిసీయా రుహా నెన నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన శీతము.

వెలుబుడి 1-కి 2-కి రూపాయి. ఏ. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్నిచోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1/2 కేసు బుడి 18 ఫర దు 2-0-0
1/4 కేసు బుడి 18 ఫర దు 0-12-0
1/8 కేసు బుడి 18 ఫర దు 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి
మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మంద అమ్మకారంతరిక్షమున్న, సరకు అమ్మకారంతరిక్షముగూడా దొరుకును. లేకున్న,

పాలు యేజంటు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామిక్కిడు, బొంబాయి.

126

సక్సన్ దంతచూర్ణము

ఈ చూర్ణము తేలికవస్తువులతో తయారు చేయబడినది.

జల్ల సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటిని పోగొట్టును.

డబ్బి 1-కి 2 అణాలు. డెజ్ 1-కి రూ 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,

2 ఎ. ఆలంగాతా పిల్లవీధి, తిరుళ్ళి కల్లడి, మద్రాసు.

కావలెను!

ప్రతి చోట మా క్యాలండర్లను విక్రయించుటకు ఏజంట్లు కావలెను. మిక్కిలి లాభకరమైన వ్యాపారము. దరఖాస్తు పంపిన షరతులు తెలుపబడును.

Rajvaid Sri Hamandasji Kaviraj

152 Harrison Road, Calcutta

చాకులు - తొలములు

మంకలికత్తులు.

అల్పభావంతలనే చేయబడినవి. తెలుపబడినవి

తెలుపే భరణ క్యాబులనుగల వ్రాయుము.

లి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టెడ్జి అండ్ లాక్ నేకర్స్ etc.

8081

తెల్లపూరం. (గోదావరితీర్థం)

హిందూ ఫిట్ అక్రెడిట్ "ఇండి ట్రిబ్యున్" తెల్లపూరం.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

వెనులభము! (పోస్తుఖర్వులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము!

కరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి వైశ్యకాకల

కిమాత్రలు దివ్యమృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆప్రచింతల,

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,

ప్రేళ్లు, అడుగులు, మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పు

లను బోగొట్టి జేహమును మంచి యోగ్యమునకు

చెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పులను వెంటనే

మాన్యును. యిందు అనేకవిషయము చేరినవి. అనుభవము

గల ఔషధముగుటచేతను పతమహాసక్రియ యని చెప్ప

వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడువోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.